زما د مینې نه توبه ده

لنډې کیسې

انجنیر ستانه میر زهیر

۱۳۸۹ ل کال

WWW.SAMSOOR.COM

سریزه

پیښې د ژوند د شیبېو سره ملګرې وي ، پیښنه کیدای شي زموږ د هیلې او امید سره سمه او په زړه پورې وي او کله هم کیدای شي زموږ د هیلو خلاف له دردونو او ویرونو ډکه وي.

د پیښې نه کیسه جوړیږي او د کیسې سره مینه او علاقه د انسان په خټه کې اغږل شوي ده . ځکه خوله پخوا زمانو راهیسې دکیسو د اوریدلو او لوستلو لړۍ روانه ده . پخوا به کیسې ډیرې اوږدې وی چې د مشهورو کیسه ویونکو له خوا به د ډیرو خلکو په منځ کې ویل کیدې خو د زمانو په اوږدو کې د انسان مصرفیتونه زیات شوي او د اوږدو کیسو داوریدو حوصله کمه شوې ده ، ځکه خو داوږدو کیسو ځای ورورو لنډو کیسو ونیوه.

په دې ټولګه کې ما هڅه کړې چې د خپل ژوندځنې لیدلې او ځنې هم اوریدلې پیښې د خیال په مټ دځو لنډو او طنزي کیسو په بڼه لوستونکو ته وړاندې کړم . همدا رنګه هڅه مې کړې چې یو دوه کیسې د سنفکشن په بڼه ولیکم . سنفکشن هغه کیسې دي چې په موجوده وخت کې یو خیال وی خو دا خیال کیدای شي د ساینس پوهانو په مرسته په راتلونکي وخت کې عملي بڼه خپله کړي.

په دویمه برخه کې مې هڅه کړې چې په لړو ټکو کې ستریپیغام د ادبي طرحو په بڼه د خپلو لوستونکو سره شریک کړم.دا چې په دې برخه کې به زه څومره بریالی یم ، دا قضاوت به لوستونکو ته پریږدو مننه

انجنیر ستانه میر زهیر

کابل _ 24-03-2010

انار گل له ډیرې ویرې هیڅ ونه ویل ، یوازې یې خپلې مو ر ته په دې
تمه غلي غلي کتل چې هغه یې ځواب ووایي .
مورېې چې د انارگل زېړ او زبیښلی رنګ ته پام شو په وروغږېې د هغه په
پلوی وویل :
ـ خیرد ی سړیه ! ماشوم دی ، د اختر ورځې دي ، ټول همځولي یې په
دکلي په میدانۍ کې لوبې کوي ، پرېږده چې دی هم ورشي ، ماته یې
ډیرې زارۍ وکړې ، پام دې وي چې څه ورته ونه وایې .....
پلار یې چې دا خبره واوریده نو په ډیره غوسه یې خپلې ښځې ته وویل
ـ دا هلک ستا د لاسه وران شوی، ستا دلاسه ! پخوانیو ویلي دي :
چېرته چې ډب نه وي ، هلته ادب نه وي
او ددې خبرې سره سم یې د انارگل په مخ داسې څپیړه حواله کړه چې د
چا خبره غږ یې په لسم کلي هم اوریدل کیده .
.انارگل خوارکي له ډیره درده یوه سخته کړیکه وکړه خو د پلار له ویرې
بیرته غلی شو ، ژر ژر یې له سره لویدلې خولۍ له ځمکې راپورته او او
له خاورو وڅنډ له ، په داسې حال کې یې غوا له کوره وویستله چې دوړو
وړو سلګیو سره یې له سترګو مړې مړې اوښکې هم روانې وې.
انارگل په ژړا ژړا کې غوا د غره لمنې ته ورسوله . غوا څریدله او خپل
واښه یې خوړل. خو دانارگل د زړه نه یوازې خدای خبرو . یوې غټې تیرې
ته یې ډډه ولګوله ، دخپلو ماشومانه فکرونو په لوی سمندر کې لاهو شو ،
کله به ورته په کلي کې د خپلو همځولو لوبې سترګو ته ودریدې او کله به
ورته د خپل پلار څپیړه... ، په همدې چرتونو کې ډوب و چې خو ب پرې
خپلې وزرې وغوړولې . ورو یې یوه وړه تیږه خپل سرته کیښوده او په
کراره کراره په درانه خوب ویده شو
غرمه مهال چې له خوبه راپورته شو . په بیړه یې د خپلې غوا په لور وکتل
، خو له بده بخته د غوا درک نه و. د لیوني غوندې یې کله یوې

د پلار له ویرې .... ؟؟؟

مور خپل دولس کلن زوي انارگل ته په لوړ غږ وویل:
ـ اناره ،وا اناره زویه تاته وایم ، چابکه راشه چې غوا درته خلاصه کم.
انارگل په بیړه راغی او په خپله ماشومانه لهجه یې ، په عذرو زاریو
داسې وویل::
ـخیر دی مورې ، داختر ورځې دي ، نن هم په کور کې واښه ورته واچوه
، سبا به یې د وخته بوځم ، ښه مورې !؟
مور یې په داسې حال کې چې غوایې له موږي نه خلاصوله ، لږه ټکنۍ
شوه ، زړه نا زړه یې وویل :
ـ څه درته ووایم زویه !، که پلار دې خبر شي چې نن دې بیا هم غوا سارا
ته نه ده بیولې ، ژوندی به دې پرې نه ږدي.
ـخیر دی مورې ، ته یوځل ورته ووایه ، هغه بیا څه نه وایي ...
مور یې زړه ورباندې وسوځیده، خلاصه کړې غوا یې بیرته په موږي
پورې وتړله ، او بیا یې انارگل ته مخ ورواړاوه :
ـ ښه ده زویه ! چې ته وایې نن دې هم په کور ولاړه وي خو پام دې وي چې
سبا ګوره بیا دا انې بانې ونه کړې
انارگل چې د مور دا خبره واوریده بې اختیاره یې له خولې نه د خوشالۍ
یوه کړیکه ووتله ، غوښتل یې په یوه منډه له کوره ووځي او خپلو
همځولو ته ځان ورسوي .څو قدمه چې مخکې لاړ ، نا څاپه یې پلار د کلا
په لویه دروازه را ننوت .انارگل له ویرې لکه وچ لرګی په ځای ودریده .
پلار یې د تل په شان انارگل ته له غوسې نه په ډکه لهجه وویل:
ـ د ځناور بچیه ! غوا تراوسه په کور کې ولاړه ده ، او ته خوشې په
خوشې ګرځې...؟

ـ هو ، هله ژر ورپسې لاړشه ، خدای مه کړه چې کومې بدہ پیښې سره نه وي مخامخ شوی .

د انارگل پلار چې دا خبره واوریده ، ډیر وار خطا شو ،ژر یې لگیدلی لاټین دځان سره واخیست او له کوره ووت ، د خو تنو گاونډیانو په مرسته یې لومړی د غره لمنې تیره په تیره او ناو په ناو وکتلې ، بیا یې په کلي کې دیوه او بل د کور دروازې هم وټکولې خو هیچا د انارگل درک ورنه کړ.

نیمه شپه په خواشینۍ کورته راستون شو ، خوب یې له سترگو الوتی و تر سهاره یې شپه په ویښه تیره کړه. شپه چې سبا شوه ښځې د ژړا نه په ډک غږ وویل:

ـ سړیه ! رڼا ځمکې ته رالویدلې ده ، نور نو په کور کې د کیناستو وخت نه دی ، چابکه لاړ شه ، د زوې مړی ژوندی مې پیدا کړه

ـ په تګ به لاړ شم خو ځمکه او اسمان مې دواړه لټولي، نور نه پوهیږم چې څه وکړم او چیرته یې ولټوم ؟

د همدې خبرې سره سم یو ځل بیا له کوره ووت. ټوله ورځ یې بیا هم په گرځیدو گرځیدو تیره کړه خو د انارگل هیڅ پته ونه لگیده.

د ورځې په اوږدو کې د کلي ښځې ، ماشومان ، سپین ږیري او ځوانان ټول د انارگل له ورکیدو نه خبر شول ، یوه به ویل:

ـ کیدای شي خوارکی په غره کې لیوانو خوړلی وي

بل به ویل:

ـ کیدای شي له کوم کمره نه لویدلی وي او په غره کې مړ پروت وي

لنډه دا چې هر چا به له خپله انده بیلابیلې تبصرې کولې خو هیڅوک په رښتینې توگه نه پوهیدل چې په انارگل به څه راغلي وي.....

دوه درې ورځې تیرې شوې خو بیا هم د انارگل درک ونه لگیده. د هرې ورځې په تیریدو د هغه د مړینې خبره له اوازو څخه د حقیقت په لور نږدې

خوا او کله بلې خوا منډې ووهلې خو بیا یې هم درک ونه لگیده.

ډیر وارخطا شو ، حیران و چې څه وکړي د غره نه سمې ته راښکته شو په لویه لارکې ودریده ، دیوه او بل نه به یې یوازې همدومره پوښتل:

ـ ماما زما غوا دې نه ده لیدلې ؟

خو هر چا به ورته یوازې د نه ځواب ورکاوه. له ډیرو پوښتنو وروسته یوه تن ورته وویل:

ـ وراره گله ، ځان مه ستړی کوه ، په دې ورځو کې غله ډیرشوي دي چا به درنه پټه کړې وي ، کورته لاړ شه پلار دې خبر کړه چې هغه یې ولټوي

ددې خبرې په اوریدو سره انار گل هم په دې باوري شو چې غوا یې په رښتیا هم چا پټه کړې ده ، اوس نو په دې چرتونو کې لاړ چې کورته لاړ شي که نه ؟

که لاړ شي او پلار یې خبر شي چې غوا ورکه شوې څه به وایي.....؟

په همدې کشمکش کې را گیر و او ځانته یې د حل لاره لټوله.

د بلې خوا یې مور په کور کې ډیره ناارامه وه ځکه د لمر سترگه په لویدو وه او د انارگل درک نه و ،شیبه په شیبه یې اندیښنه زیاتیده په وار خطایې له کوره راووتله ، مخامخ یې هغې لارې ته وکتل ، په کومه لار به چې هره ورځ انارگل د خپلې سرې غوا سره یو ځای د کور په لور راروان و .

په انتظا ر انتظار کې د ماښام تیاره را خوره شوه او د انارگل پلار هم په جوماتکې د ماښام د لمانځه نه وروسته خپل کورته راستون شو. د کلا په لویه دروازه کې ښځې په وار خطایي او د ژړا نه په ډک غږ ورته وویل:

ـ سړیه خدای دې خیر کي ، انارگل زوې مې تر اوسه نه راغلی.

ـ دا څه وایې ، غوا هم نه شته او انارگل هم ؟

ـ کاکا ښه دی چې راغلې ، ستاسو ماشوم لا پرون په حق رسیدلی خو داچې وارث یې نه و معلوم موږ تر ننه پورې ساتلی دی ، تاسو کولی شی اوس دخپل ماشوم زوي ځنازه یوسی. الله دې وبخښي ! او تاسو ته دې الله د زړه صبر درکړي

د انارګل پلار په ژړا ، ژړا سورې او نارې پیل کړې :

ـ نه نه ، تر هغو یې ځنازه نه وړم ، څو مې د خپل زوي قاتل نه وي پیدا کړی ، هله ژرکوی ، وو ایې ! زما زوي چا ژوندی په اور کې سیزلی..... زه به دخپل زوي قاتل ژوندی پرې نه ږدم...

دروغتون کارکونکي په ډیره ارامه لهجه ورته وویل:

ـ کاکا ستاسو زوي ، هیچا نه دی وژلی ، هغه ستاسو په کلي کې پخپله ځانته اور اچولی و ، دسوزیدو په وخت کې د هغه چیغو اد نارو په لاره دتلونکي موټر ډریور پام ځان ته را اړولی و ، هغه سره دې خدای ښه وکړي تر موږ یې ژوندی راورساوه ، په لومړی ورځ خبرې کولې شوې . موږ ورنه دسوزیدو د علت پوښتنه وکړه: هغه راته په ځواب کې داسې وویل:

ـ غوا مې د غره لمنې ته د خړ له پاره بیولې وه ، هغه رانه چا پټه کړه د پلار له ویرې کور ته نه شوم تللی ، بله چاره مې نه لرله ، له مجبورۍ ورځې مې ځان ته اور واچاوه

کیده . له همدې امله به ډلې ډلې کلیوال د غمرازۍ له پاره راتلل او د انارګل پلارته به یې ، د تسلیت او ډاډ ګیرنې په خوا کې فاتحه هم ورکوله .

یوه ورځ د کلیوالو په منځ کې یوه تن د خبرو اترو په ترځ کې دانارګل پلار ته وویل:

ـماما ! مرګ اوژوند د خدای (ج) په لاس کې دی ، نا امیده کیږه مه ، که زما منې یو ځل لاړشه د ښار په روغتونونو هم وګرځه ، ګوندې هلته یې څه درک ولګیږي

د انارګل پلار چې دا خبره واوریده یو څه په فکر کې ډوب شو کله چې د راغلو میلمنو نه وزګارشو ،د خپلې میرمنې سره یې دا خبره شریکه کړه. میرمنې ورته په ژړغونې غږ وویل:

ـ د انارګل پلاره ! ته لکه چې سودایي شوې یې، ښار چیرته او انارګل چیرته ، په انارګل چې هره ټکه راغلې ، هغه په همدې کلي کې ده... لاړ شه ، بیا یې ولټوه بیا یې ولټوه...

دانارګل پلار په دې پوره باوري و چې نور یې نو زوي په کلي کې نه شته ، چکه خو یې د ښار په لور وخوځیده ، ماسپښین مهال و چې د ښار لوی روغتون ته ورغی.

د روغتون په دروازه کې یې ، د لا وارثه مړي ، ژوندي پوښتنه وکړه ، د روغتون یوه کارکونکي هغه لاس نیولی د ځان سره بوتللو او د یو ماشوم کټ ته یې ودرولو .د روغتون کارکونکي ورو ورو دماشوم له مخ نه څادر پورته کړ:

د انارګل پلار چې ما شوم ولید ، سمدلاسه یې په زوره چغه کړه:

ـ اخ !دا خو زما زوي انارګل دی ...

د روغتون کارکونکي د ډاډګیرنې وروسته ورته وویل :

زما د مینې نه توبه ده !

جلال په زمزمه د ځان مینځلو له تشناب نه راووت. سمدلاسه یې راډیو چالان کړه. په راډیو کې ګلزار عالم دا سندره ویله:

له پاسه واورې وریدې غرونو لمبې کولې
ما او جانان چې له یو بل سره وعدې کولې

راډیو یې نوره هم په زوره کړه، په داسې حال کې چې د خپل سر ویښتان یې په دسمال وچول، د راډیو د سندرې د موزیک سره سم یې د نڅا حرکات هم پیل کړل.ناڅاپه یې مور راننوتنه، لومړیې راډیو مړه کړه او بیا یې په قهر جلال ته وویل:

- دا څه ډمتوب دی شروع کړی دی، ټوله ورځ ته یې او سندرې دی، تاسو ته دامیراث له پلار نه پاتې دی. هغه به هم په ځوانۍ کې همدا کارونه کول.

جلال له ډیر خجالت نه سر ټیټ ونیوه. هیڅ غږ غوږ یې ونه کړاو په بیړه له کوره ووت.مور یې په کوټه کې خواره واره شیان، ټول ځای په ځای کړل په تلویزون یې دسمال وغوړاوه، راډیو یې په خپل ځای کیښوده. هری خوا پرتې داډیو او ویډیو CD ګانی یې په یوی پلاستیکی کڅوره کې واچولی او هغه یې هم د تلویزون په خوا کې کیښودلی.

د جلال ملګری او د دوستان هم د سندرو د اوریدو ډیر زیات مینوال و. کله نا کله به یې په یوه او بله حجره کې د منګی، ستار او رباب سره د ټنګ ټکور مجلسونه جوړول. په هغو ودونو کې چې به ساز او سرورد و نو جلال او دهغه یاران به د هر چا دمخه په کتونو کې ناست وو.

خو نن چې د کلی په میدانی کې دجلال یارانو د هغه سره روغبړ کاوه ، یو څه خپه معلومیده. یوه او بل ورنه د خپګان پوښتنه کوله، خو هغه خبره هاخوا دیخوا کوله او ځواب یې نه ورکاوه. ملګرو هم نه پریښوده ، په بیا بیا یې ورته وویل ، په پای کې مجبور شو او داسې یې ورته وویل :

- په ټول عمر کې مې یوازې همدا نن د راډیو د سندری سره په خپله کوټه کې ډانس کولو چې ناڅاپه مې مورکوټې ته راغله او زه یې ولیدلم، اوس مې خدای شته ډیره خوا بده ده.

د دی خبری سره سم ټولو ملګرویې په کړس کړس وخندل ، یوه ملګری پری غږ کړ:

- یاره هیڅ چرت مه خرابوه، دا دومره د خپګان خبره نه ده،څه بل چا خو نه یې لیدلی، خپلی مور لیدلی مور ! خپله مور خو مور وي.

د دې خبرې سره سم د جلال ټنډه وغوړیده او یو څه مسکی شو. یو بل ملګری پرې غږ کړ:

- جلاله ! زیری مې دربانده، بیګاه ته په برکلی کې واده دی، له ښار نه یې زبردست ډمان راوستی دی.. که خوښه دی وي ټول به یوځای ورځو ، پام دې وي چې بیا ګوره انې بانې ونه کړې.

جلال چې دا خبره واوریده، له ډیری خوشحالی نه یې رنګ تګ سور شو او په لوړ غږ یې وویل:

- بیشکه ! ته بیګاه یادوې زه خو وایم راځی چې همدا اوس ورشو.

جلال ماښام د خپلو ملګرو سره واده ته لاړ ، تر نیمی شپې پورې د ډمانو سیل ته ناست و. ډمانو چې خپلی باجی او دوکړی(دبلی) وتړلی، نو جلال هم د خپل کور مخه ونیوله.

کله چې د کور دروازی ته ورسیده نو په زړه یې ویره او ډار ننوت ، ځکه په نیمه شپه یې نه شو کولی چې د کلا دروازه ووهی، په ډیری خواری د کلا د دیوال له لاری د خپل کورانګړ ته ښکته شو .غلی غلی روان چې مور او پلار یې په راتګ خبر نه شي. خپلی کوټی ته د رسیدو سره سم یې لومړی تلویزون چالان کړ او بیا د خپل کټ دبسترې په سمولو اخته شو . په تلویزون کې یو دم نوې سندره دیوې ښځینه سندرغاړې په غږ داسې پیل شوه

زما د مینی نه توبه ده بیا به نه کړم مینه
د جانان مینه عجیبه ده بیا به نه کړم مینه

جلال همدا شیبه غنیمت وګڼله له خپلې بډې یې تومانچه راوویستله، کارتوس
یې وروست ،خور یې ډیره وارخطا شوه ، غږ یې پرې وکړ:
ـ جلاله وروره ! په دې تو پانچه څه کوې ؟
جلال بې له ځواب ورکولو د توپانچې ماشه کړه او درې ځلور ډزې یې وکړې.
کله چې د جلال اوښی له شیدو ډک لوښی په لاس ، خپل کورته راستون شو
ګوری چې میرمن یې په سرو وینو کې پرته ده او جلال یې په کور نه شته
.دوه دری ساعته وروسته د هیواد په مشهورو تلویزونونو او راډیوګانو کې
داسې خبر خپور شو:
- په خواشینی سره مو خبر اخیستی چې د خوږ ژبی سندر غاړی...... چې تر اوسه
یې یوازې یوه سندری په تلویزون کې ثبت شوی وه. د خپل وړور له خوا په دې
تور چې ولې یې په تلویزون کې سندرې ویلې ، د توپانچې په ډزو ووژل شوه.او
بیا یې د وژل شوې سندرغاړې همغه سندره یو ځل بیا د تلویزون په پرده وښودله
زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه
د جانان مینه عجیبه ده، بیا به نه کړم مینه

15-05-2009

جلال چې د سندر غاړې غږ تر غوږ شو ، نو د خپلې بسترې سمول یې پرېښودل او
په بیړه یې د تلویزون د پردې په لور وکتل ، هک پک شو ، د سندر غاړې په
څیره یې خپلې سترګې نورې هم ښخې کړې. ناڅاپه یې په کړیکه وویل:
-آخ ! خدایه ! دا څه ګورم !؟
د دې خبرې سره سم یې، په خوا کې ایښی د اوبو ښیښې جګ او ګیلاس یو په
بل پسې د تلویزون په ښیښه وار کړل او د تلویزون د سکرین ماتې ښیښې هری
خوا خورې ورې دل شوې.
جلال تر ډیره وخته په خپله کوټه کې بې هوښه پروت و ، خو کله چې په هوښ
راغی رڼا ځمکی ته رالویدلی وه. ژرژر یې د خپل سفر له پاره تیاری ونیو ، څو
یې چې مور او پلار له خوبه را پاڅیدل جلال له کلا وتلی و او د ښار مخه یې
نیولې وه
مور یې چې سهار د جلال کوټې ته ننوتله، جلال په خپله کوټه کې نه و او دمات
شوی تلویزون ښیښې هر ه خوا پرتې وې ، حیرانه دریانه ودریده. په سترګو کې
اوښکې راغلی، په ډیرې وارخطایې دا خبره د جلال پلار ته ورسوله ،هغه هم
وارخطا شو او په دې اندیښنه کې ډوب شو چې په زوی به یې څه پیښه راغلې
وې ؟.
له بلې خوا جلال تیاره ماښام ښار ته ورسیده د شپې د تیرولو له پاره ، نیغ
دخپلې خور کورته ورغی .خور د وړور په لیدلو ډیره زیاته خوشحاله شوه، د
کور د ټولو ورو او غټو پوښتنه یې ورنه وکړه او جلال هم د خپلې خور هرې
پوښتنې ته ځواب ورکاوه.
خور د خپل وړور ډیر قدر او عزت وکړ. چې کله ویده کیده نو ښایسته نوې
بستره یې ورته وغوړوله ، په خوا کې یې اوبه ورته کیښودلې ، بیا یې د هغه د
کوټې برق مړ کړ. دښه خوب او ښې شپې هیله یې ورته څرګنده کړه اونوره خپلې
کوټې لاړه.
شپه تیره شوه او چې سهار شو نو د جلال خور خپل خاوند د بازار نیږدې دوکان
ته په شیدو پسې ولیږه چې نن خپل مسافر وړور ته د شیدو خوږ او مزه دار چای
برابر کړي.

د سرو زرو غاړکۍ

د کلا تر مخ د اتڼ مست ډول وهل کېده، ځنو او ځوانانو ورته يوې خوا بلې خوا ځنې غورځولې. د ډول غږ تر لرې لرې ځايونو رسيده. له هرې خوا نه ډلې ډلې خلک واده ته را روان و.

د کور دننه د کلي نجونې راټولې وې، د چمبې او دريا د غږ سره د بنګړو شرنګهار هم مل و، په هر ټيکۍ کې به د (ريدي ګل) نوم يادېده. ځکه چې نن د هغه واده و.

ريدي ګل د پلار مشر زوی و. په اووم ټولګي کې يې زده کړه کوله، نوی يې شونډه توره شوې وه.د راغلو ميلمنو نه به کله نا کله يو بل غږ کړ:

ـ د واده والا چيرته دی، را يې ولی چې موږ يې وګورو. ريدي ګل به چې داغږ واوريده، له شرمه به تک سور شو، په بيړه به يې هغه ځايه پرېښود . کله به يې د کلا د يوه کنج نه او کله به يې د بل کنج نه د کليوالو داتڼ ننداره کوله، خو نژدې نه ورتللو ځکه چې له خلکو شرميده.

د واده نه وروسته دوه، درې ورځې ښوونځي ته هم لاړ نه شو، په ښوونځي کې به ناخبره زده کونکو ديو بل نه پوښتنې کولې:

ـ دا ريدی ګل ولی ښوونځي ته نه راځي؟

ـ خدای دې خير کړي ، ريدي‌ګل ناروغه نه وي

ـ پخوا خو يې هيڅ غيرحاضري نه کوله

خبرو ټولګيوالو به يې په خندا وويل:

ـ ناروغه نه دی ، ښه روغ جوړ دی

ـ نوی واده يې کړی، پريږدی چې يو څو ورځې په کورتيرې کړي.

کليوالو هم د ريدی ګل د واده په اړه بيلا بيلې تبصرې کولې:

ـ پلار يې ښه کار ونه کړ چې په دومره ماشومتوب کې يې خپل زوی ته واده وکړ.

ـ ډاکټران وايي چې واده د اتلس کلنۍ نه وروسته په کار دی

ـ واده هغه وخت ښه وي چې بنيادم يې پخپله وګټي او د بل لاس ته اړ نه وي

ـ ښه يې کړي چې واده يې ورته وکړ ، ځکه زامن به يې وشي او زامن خو د پلار او نيکه مټ او بازو وي.

ـ کور کلي خو د دښمنيو ډک وي د چا چې نارينه اولاد نه وي ،په کلي کې ګذاره يې ګرانه وي

د ريدی ګل پلار هم په وروستي نظر و. ځکه خو يې خپل زوی ته په څوارلس کلنې کې واده وکړ. د يوې اونۍ رخصتۍ وروسته ، نن لومړۍ ورځ وه چې ريدی ګل ښوونځی ته راغلی و. کله چې به کوم ټولګيوال ورسره ټوکه ټکاله وکړه نو دريدی ګل رنګ به لکه سور انار تک سور شو او د شرمه به يې هيڅ ته غږ غوږ نه کاوه.

هر چا به چې هر څه ويل ريدي ګل به پرې خپل غوږونه کڼول.د تفريح زنګ ووهل شو ، ماشومانو ټولو دکانتين خوا ته منډې کړې، چا يو ش او چا بل شی واخيسته، هر يو په خوراک لګيا شو خو ريدي ګل هلته لرې، په يو کنج کې ولاړ و او د ټولو ننداره يې کوله.يو ټولګيوال ورنژد شو په خندا يې ورته وويل:

-ريدی ګله ! پخوا خو به تر هر چا نه تا زيات په کانتين کې شيان اخيستل او شخوند به دې واهه، دا نن څنګه غلی ولاړ يې؟

ريدي ګل يوازې په شونډو کې مسکی شو ، نوريې هيڅ ځواب ورنه کړ بل ټولګيوال پرې غږ کړ:

- خير دی که پيسی نه لری، زه به يې در کړم.

ريدی ګل ژر خپل جيب ته لاس کړ او ويې ويل:

-نه، نه ! دا دی پيسی راسره شته، هره ورځ پلار يو لسګيز راکوي

-نو بيا يې ولی نه خوري؟

خپلی کځوړی څخه یې وچه ډوډۍ را وویستله او دوکاندار په تله کې
یې واچوله.
دوکاندار هم نغدې پیسې ورکړې. ریدي ګله په خپل جیب کې کېښودلې
او په ډېرې خوښۍ کورته ستون شو.
په کور کې یې خپل بکس خلاص کړ. دا پیسې یې هم د خپلو هغو پیسو
سره یو ځای کېښودې چې پلار هره ورځ ښوونځۍ ته د تګ په وخت کې
ورکولې.
ماخوستن چې خپلی کوټی ته لاړ، ناوې یې بیا ځان مرور نیولی و. ریدی
ګل چې هرڅومره د خوشامندو ډکی خبری ورته کولې خو
خپلې ناوې ځواب نه ورکولو.
له ډېرعذرو زاریو وروسته، ناوې ورو په ګیله ورته وویل:
- تا چې ما سره په اوله شپه کومه وعده کړې وه، هغه دی تر اوسه پوره نه
کړه.
- کومه وعده یادوې ؟
- هغه د سرور زرو غاړکۍ درته یادوم، زما ټولې خورلنې د سروزرو
غاړکۍ لري او زه یې نه لرم .
- ته مه خپه کیږه، زه په خپله وعده اوس هم ولاړ یم.
- نو کله به یې راته واخلې؟
- که د خدای رضا وه ډېر ژر.
د دې خبرې سره سم ناوې مسکۍ شوه او د ریدګل له غاړې یې غبرګ
لاسونه تاو کړل.
شپه تېره شوه خو د ریدی ګل اندېښنه نوره هم زیاته شوه ځکه چې د
ښوونځۍ په پیسو او یا هم په پټه د کور د وچې ډوډۍ په خرڅولو د سرو
زرو د غاړکۍ اخیستل یوازې د خوب لیدل و
نه پوهیده څه وکړي، په ټولګی کې به هم همدې فکرونو او سوچونو کې

- هسی، زړه ته مې څه نه کیږي.
د واده د ورځې نه وروسته ریدي ګل بیا د ښوونځۍ په کانیتن کې کله هم
څه وانه خیستل. یوازې به یې له ورایه د نورو ننداره کوله ، که کوم
ټولګیوال به څه ورکړل و به یې خوړل او که به چا څه ورنه کړل همداسې و
چې شونډی به بیرته ټولګی ته ستون شو.
د هرې جمعې په ورځ به د کلی ماشومانو لوبې کولې خو د واده د ورځې
نه وروسته بیا ریدګل چا د خپلو همځولو په منځ کې ونه لیده.
که کوم چا به د ریدی ګل د غیابت خبره وکړه نو بل به ځواب کې ورته
ویل:
- هغه اوس ټوله ورځ په کور د خپلی ښځی په خواکې ناست وی، له هغه
نه سړی جوړ شوی، اوس موړ او تاسو سره لوبې نه کوي.
د همځولو سره د ریدی ګل نه، هغه پخوانۍ لوبې ځکه پاتې وې چې
هغه اوس د خپلو نویو خیالونو سره لوبیده، دهغه په لاره کې یو نوی
ارمان راټوکیدلی و چې د لاس ته راوړو په لټه کې یې شپه او ورځ
سوچونه کول.
د جمعې د ورځې رخصتي وه ، ریدی ګل د ولسوالی په بازار ته لاړ
کځوړه په لاس کله به یې یوه دوکان او کله بل دوکان ته سرور ښکاره
کاوه او په لوړ غږبه یې دوکاندار ته داسې ویل:
- ماما ! وچه ډوډۍ نه اخلی، په خپل لاس مې وچه کړې، ډېره ښه ډوډۍ ده
، خیر دی ارزانه به یې درکړم، ته یې یو ځل وګوره ! که خوښه دې نه
شوه خیر دی بیا یې مه اخله.
خو دوکاندارانو به چا د سرپه ښورولو او چا به هم په تروه تنډه یوازې د (
نه) ځواب ورکاوه.
دیو لړ سرګردانیو وروسته ریدي ګل دولسوالۍ دبازار په یوه کنج
کې دوچې ډوډۍ د خرڅولو دوکان پیدا کړ په بیه ورسره جوړ شو. د

راپورته کاوه، په حق رسیدلی و. الله (ج) دې هغه وبخښی او تاسو ته دې خدای اجرونه درکي. ولاړو خلکو ټولو په لوړ غږ وویل: امین.... !

۱۳۸۸حمل ۲۲ نیټه

سنفکشن کیسه

هوايي موټر

انجنیر وحید نن بیا هم د نورو ورځو په شان ناوخته د کور تر مخ خپل موټر ودراوه ، هارنډ یې وکړ. میرمن یې دتل په شان نن هم د ګراج دروازه خلاصه کړه اود بیرته ستنیدو په وخت کې یې همدومره وویل:

_ یو خو ته په خبره نه پوهیږې ، سل ځله مې درته ویلي چې دا ناوخته کورته مه راځه مه راځه. خو نه پوهیږم چې تا سره په کومه ژبه خبرې وکړو ...

انجنیر وحید پوه شوچې په ناوخته راتګ یې میرمن بیا په غوسه ده خو هیڅ غږ غوږ یې ونه کړ. موټر نه راکوزشو ، دګراج دروازه یې بنده کړه، نیغ خپلې کوټې ته لاړ ،دیوې شیبې دمې وروسته یې خپل مخ او لاسونه یې په صا بون ومینځل اوبیا یې پاکې جامې واغوستې ځکه چې ټوله ورځ یې په خپل موټر کې کار کړی و .

نن ورځ ډیر ستړی شو ی و ، غوښتل یې ویده شي . خو د میرمنې نا کراري ور په زړه شوه ، غږ یې ورته وکړ ،میرمن یې راغله ، په غوړه مالۍ یې ورته یو څو خبرې وکړې خو میرمن یې همغسې ځان مرورنیولی و او ځواب یې نه ورکاوه. انجنیر وحید یو څه جدي شو اوخپلې خبرې یې داسې پیل کړې:

_ ملامته نه یې ځکه په کور کې ناسته یې ، خبره نه یې چې په دې ښار کې څه حال دی ، وایم ښار نه دی غم دی غم. پوره دوه ساعته مې مخه ډب وه

لوبیده او ښوونځی ته د تګ راتګ په لاره کې به هم په همدې فکرونو کې ځنګیده ، ټولګیوالو به یې ویل:

- نه پوهیږو چې په ریدیګل خوارکی د واده نه وروسته څه بلا راښکته شوه، نه د پخوا په شان خبرې کوي اونه یې هم په سبقونو کې مزه شته.

خو ریدی ګل هیڅکله د خپل زړه غوټه بل چاته نه سپړله. یوازې په دې هڅو کې و چې څنګه به د خپلی ناوې سره کړې وعده پوره کړی. په همدې هیله یې هرې خواد پیسو د پیداکیدو لارې، چاری لټولې.

د ورځو نه یوه روځ چې کله کلیوال د جمعی له لمونځ نه راووتل یوه تن پا م شو . په لوړ غږ یې وویل:

_تاسو ګوری د چا ځنازه یې راوړه ؟

ددې خبرې سره سم ټول کلیوال وارخطا شول، یو په ورو غږ وویل:

_ خدایه خیر کړې ، ځنازه به د چا د کور تر مخ ایښودل کیږی !؟

ټول ژرژر د ځناځې په لور ورغلل، ځنازه کیښودل شو ، یو کلیوال د مړي له مخ نه ورو څادر پورته کړ، په حیرانی یې چیغه کړه:

-آخ ! دا خو ریدی ګل دی !

د ریدی ګل پلار چې دا غږ واوریده، سپینی یې وتښتیدی، په ټول بدن یې لړزا شروع شوه، ورو یې د کلا دیوال ته ډډه وهله ، یوه ښه شیبه په خپل حال نه واو بیا یې دغوسې نه په ډک غږ وویل:

_ووایې ! زما زوی چا وژلی !؟

د ځنازی سره د راغلو کسانو څخه یو تن په خواشیني غږ وویل:

- پلاره ! ستا زوی چا نه دی وژلی، له موږ سره یې د ولسوالی په بازار کې د ورځې په ۲۰۰ افغانیو د خښتو مزدوري کوله ، د لاندی نه یو تن مزدور خښتی وراچولی اوریدیګل د بام په سر نیولی. یو ه خښته یې لاس ته پوره ونه رسیده ،ریدي ګل هڅه کوله چې ویې نیسي خو هڅه یې ناکامه شوه او خوارکی د بام له سره لاندې په ځمکه راولویده، څو چې موږ

کړ، د ماشین په څو پرزو یې ګوتې ووهلې چې ښه ډاډه شو نو بیرته خپلې کوټې ته لاړ. د سباناري د خوړلو وروسته یې دفتر ته د تګ تیاری ونیو.
خپل موټریې د ګراج نه راوویستلو. بهر یې ودرولو، یو ځل بیا دخپل موټر نه ګر د چا پیره تاوراتاو شو، بیرتهموټر ته پورته شو ، شټرنګ ته کیناست ، موټر یې چالان کړ او د ښار په روان شو.
په تلو تلو کی د ښار مرکزی واټ ته ورسید. شیبه نه وه تیره چې بیا هم د نورو ورځو په شان د موټرو په اوږده کتار کې داسی را ګیر شو چې نه شاته او نه مخکی تللی شو.
انجنیر وحید د ځان سره پریکړه وکړه چې همدا یې د خپلو اوږ دو هلو ځلو او تجربې دپلي کولو له پاره مناسب وخت دی.
د موټر ددروازې نه یې سر بهر کړ، شا اومخه یې ښه په ځیر ځیر وکتل، ورویې دخپل موټر ځانګړې بټنه ووهله، موټر ځای په ځای هوا ته په جګیدوشو، چې کله دځمکی نه دري څلور ګزه پورته شو، بل بټنه یې ووهله، سمدلاسه دموټر دواړو خواو ته د الوتکی په شان دوه وزری وغوړیدې. د انجنیر وحید موټر په هوا کې د الوتکې په څیر په الوتوشو.
په مرکزی واټ کې ټول خلک له حیرته ورته ګوته په غاښ پاتې شول او انجنیر وحید هم له ډیرې خوشحالۍ نه په جامو کې نه ځایده.
خپله اختراع یې دخپلو هیوادوالو د ستونزو د حل له پاره ستره لاس ته راوړنه ګڼله، موټر په هوا کې روان وا و انجنیر وحید د خپل بریالیتوب زیری د لاس په ښورولو د ځمکی پر مخ خلکو ته رسولو.
په هوا کې دهوایي موټر په لیدو، د ښار په امنیتی ځواکونو کې د ستر خطر د ګواښ زنګونه وشرنګیدل. د ځمکنیو اوهوا یې قو او تر منځ دمخابرو له لاری د تیارسی امرونه صادر شول. د حکومت لوړ پوړی چارواکی په ډیری چټکی له خپلو اصلی ځایونو بی ځایه شول. څوک په یوه زیرزمیني او څوک په بله زیرزمیني کې ننوتل.

او دموټرو په یو لوی کتار کې راګیر وم، موټر مې نه شاته تللی شو او نه مخکې، دناچارۍ نه راباندې ناوخته شو.
ددې خبرې سره سم یې ، میرمن په دې باوري شوه چې میړه یې بانې نه کوي نو ورو یې وویل:
ـ ددې سپیره ښار نه به اخیر څه جوړیږي، هر څوک همدا خبره کوي چې په ښار کې ګڼه ګونه ده، په ساعتونو ساعتونو واټونه بند وي خو هیڅوک نه شته چې غم یې وخوري.
ـ همدې ستونزې له ما نه هم خوب وړی دی ، شپه اوورځ په همدې اندیښنه کې یم ، څه بایدوشي چې ددې غم نه زموږ ښاریان خلاصی ومومي ،ځکه ښار وړوکی دی او موټرې د یوې ورځې نه بلې زیاتیږي .
ـ دپیښې نه تیښته نه شته ، ځان نه جهان غمی مه جوړوه ، دښار واکداران نور څوک دي، هغوی پوه شه اوکار یې.
انجنیر وحید مسکی شو او بیا یې وویل:
ـ هو، دا سمه ده چې واکداران یې نور څوک دي خو په موږ هم دخپلو هیوادوالو خدمت فرض دی ، که د خدای رضا وه ډیر ژر به یو ښه خبر واورې
میرمن یې په حیرانۍ وپوښتل: د څه شي خبر ؟
وحید وویل:
ـ اوس یې نه درته وایم، سبا پخپله خبره شې
ددې خبرې سره سم انجنیر وحید خپله بړستن په ځان راکش کړه، د خپلو خیالونو په سمندر کې لاهوشو ،که څه هم ډیر ستړی و ، خوبیا هم خوب پرې خپلې وزرې ونه غوړولې، ټوله شپه یې په ویښه تیره کړه. دسهار لمانځه د اذان سره سم یو ځل بیا ګراج ته لاړ د خپل موټر دروازه یې خلاصه کړه، یو څو بټنې یې ښکته پورته کړې، بیا یې دموټر بانټ پورته

ددفاع د وزارت د لوي درستيزوال له خوا هوايي او ځمکنيو قواو د چټک غبرګون قطعو ته، وروستي او قاطع امر داسې صادر شو:

ـ د ښار مرکزي واټ چې د سترو دولتي چارواکو د اوسيدوځای دی، دستر تروررستي خطر ناک بريدلانديې راغلی دی. د دفاع وزارت حکم کوي چې نوموړی هوايي موټردې ، د ځمکنيو او هوايې قواو د تشريک مساعی په نتيجه کې ډير ژر له منځه يووړل شی.

د حکم سره سم په يو شيبه کې د ښار شين اسمان له جنګي الوتکو ډک شو او د ځمکې پر مخ د دافع هوا اوږده توپونه دمرکزي واټ په سر د ګرځنده موټر په لور توجيه شول او دسترګوپه رپ کې د انجنير وحيد هوايي موټر په هوا کې د اورپه غونډ سکه بدل شو.

د کابل ښار ـ خير خانه مېنه

27-12-2005

هغه اوس شپيلۍ نه شي وهلی

د سپين غره د لمنو په شنو ورشو ګانو کې د خرولو، مخککو او کستري ګلونو لوی، لوی ټلونه ليدل کيږي چې خوږ بوي يې د پسرلي دمستووږومو په څپو کې لرې لرې ځايونه ته رسيږي.

د ګودر د کلي تنکي ځوان ((شينو)) هره ورځ د همدې ورشو په زړه راښکونکې هوا کې خپله رمه څروله او د خپلې شپيلۍ په خوږو نغمو به يې د دې ورشو کاڼي او بوټي تخڼول. هغه به د خپلې شپيلۍ د نغمې پيل په دې ټپه کاوه:

سپوږمۍ کړنګ وهه راخيژه

جانان د ګلو لو کوي ګوتې ريبينه

د شينو د شپيلۍ جادو يې غږ د ګودر د کلي د ډيرو پيغلو په زړونو کې د شينو دليدلو تلوسې پارولې وي خو شينو د انځرګل ؤ. په رڼا ورځ چا نه شو ليدای. سهاربه لمر لا خيره نه وه وهلې چې هغه به د کليوالو د مالونو رمه څر ځای ته بيوله او د ماښام په توره لړه کې به يې بيرته کلي ته راوستله.

نن ورځ د نورو ورځو په شان نه وه. لمر سترګه لا د سپين غر په سپينه مورګه هسکه ولاړه وه اوورو، ورو يې مخه ښې ته ځان تيار اوه چې د پسرلي تاندو لنګو شويو ميږو او د هغو تنکيو ګلاليو ورکيو په خپلو رمباړو د ګودر کلی په سر واخيست.

کليوال چې په خپلو پټيو او کروندو کې په کارونو بوخت وو هر څه يې په ځای پريښودل او په شنه منډه يې ځانونه خپلو کورونو ته ورسول چې وري او ميږې يې سره ګډنه شي په تلو تلو کې يو تن کليوال له ځان سره داسې غوريده

ـ يره ! شينو هم عجيبه شپني کوي، په رڼا ورځ يې رمه کور ته راوسته، څه وړيا خو يې راته نه پيايي، د مال په سر دوه منه غله ورکوو، که بله ورځ

ـ خدای خبر که ژوندی پاتې شي....

بل به پرې غږ کړ:

ـ که ژوندی پاتې شي، په دې ژوند یې څه. له دینه ورته مرګ ښه و.....

بل به بیا ویل:

ـ ما سره دا سودا ده چې خوار کې به ډوډۍ څنګه خوري؟

بل به د لرې نه راغږ کړ:

ـ تر څو چې یې مور او پلار ژوندی وي خو یوه ګذاره به یې وشي خو که خدای مه کړه سبا یې مور او پلار نه وي د خوار کي ژوند به ډېر تریخ شي.....

دا ډول ډیرې پوښتنې د کلیوالو سره پیدا شوې وي خو هیچا یې ځواب نه شو موندلی.

شینو د څه نا څه دریو میاشتو علاج نه وروسته کور ته راغی، کلیوالو چې خبر شول ډلې ډلې د هغه سترې مه شي ته ورغلل. شینو به چې د هر چا سره روغبړ کاوه نو خوله به یې د خندا نه ډکه وه تا به ویل چې د شینو به ګوندې نوک ته هم ضرر نه وي رسېدلی. شینو د ټولو کلیوالو په مخ کې د چا یو ډک ګیلاس په خپلو دوو بې خپړو لاسونو کې د امبور په څیر ونیوه او په خوند خوند یې څو غړپونه ترینه وکړه

کلیوالو حېران دریان یو بل ته وکتل او بیا یې د ځان سره پټې پټې توبې وویستې. په دې وخت کې یوه سپین ږیري غږ کړ:

ـ شینو وراره ! زه فکر کوم ، چې زموږ لاسونه او پښې زمونږ نه دی، دا د خارجیانو دي د خارجیانو !

خلکو یو بل ته وکتل خو د سپین ږیري کا کا په خبره پوه نه شول

شینو په حیرانۍ وپوښتل : کا کا په مقصد دې پوه نه شوم ؟

سپین ږیري وویل : مطلب مې دادی وراره ! په هغه څه چې ستا لاسونه پرې شوي هغه هم زموږ خپل نه دي ، همدې خارجیانو رالیږلي ، ددې

یې د وخته راوستله مجبور یوو چې د خپلو مالونو له پاره کوم بل شپون ونیسو ....

نن مازدیګر د شینو پلار هم هلته دخپل کلي په مخ کې خپل زوی ته غاښونه چیچل او د هغه د راتلو لاره یې څارله

د ماښام تیاره شیبه په شیبه د ځمکې پرمخ خوریده خو د شینو درک نه و. د شینو کورنۍ ډیره وارخطا وه . ټول د خپلې کلا په مخ کې ولاړ وو چا یوه لاره او چا بله لاره څارله چې یو ناڅاپه غږ شو:

ـ هغه دې شینو یې په شا راوړ.... دا خو ټول په وینو سور دی..... وای خدایه ! د دۀ خو دواړه خپرې په مړوند کې نشته .... ویر او کوکې شروع شوې .....

مور یې خپل ځان په وهلو ، وهلو تک شین کړ، خویندو یې په ژړا ژړا کې خپل کوڅې کوڅې ویښته راوشکول...

پلار او وروڼو یې خپل استقامت د لاسه ورنه کړ. سمدلاسه بې په کټ کې کلنیک ته ور ساوه. د وینې د بندیدو نه وروسته یې په توره شپه په موټر کې د جلال آباد د ښار لوی روغتون ته ورساوه.

سهار چې کلیوال را پاڅیدل او غوښتل یې چې خپلې میږې د شینو د رمې سره یو ځای کړي نو ټول خبر شول چې شینو د غونډۍ په لمنه کې د ترموز د سر په شان کوم ناپیژندل شوی شي پیدا کړی و، د هغه سره یې ځان مشغولاوه چې یو ناڅاپه پرې چاودلی او د شینو دواړه لاسونه یې په مړوندو کې ترېنه وړي دي. په همغه ځای کې بې سده پورت و . د خدای (ج) رحم و چې د بر کلي سدو پرې را پیښ شوی و اوهغه یې بیا په شا کلي ته رارسولی دي.

د دې خبر په خپریدو د کلي جوماتونه، دیرې او ژرندې ښې تودې شوې، چا به ویل:

ـ یره د شینو ښه ځواني وه، لاړه خاورې ایرې شوه.

معنی داده چې یو ځل زموږ لاسونه او پښې رانه غوځوي او بیا یې بیرته د
پلاستیکو نه راته جوړه وي. کاشکې چې ته هم کومې موسسې ته تللی
وای چې پلاستیکي خپږې یې درته ایښې وای

شینو په مسکا وویل: کاکا ! خپله وسه مې وکړه ، د څو موسسو دروازې
مې وټکولې خو هغوي راته یوازې همدا خبره کوله ، موږ په افغانستان
کې دا کار نه شو کولی

شپې او ورځې تیریدې، د خدای شان و ، شینو خپل ځان معیوب نه ګاڼه.
تل به د خپلو همځولو په ډله کې ناست و او خپل پلار یې هم یوازې نه
پرېښوده که هغه به کروندې ته تلو او په اوږه به یې یوه او په څنګ کې به
یې ماله پرته وه نو ځغ به بیا د شینو په څنګ کې پروت و. که پلار به یې
خپل پټی قلبه کاوه نو شینو به بیا د پټي نه کبل راټولول او خلک به یې
ننداري ته راټول وو.

د پلار سره بې د شینو د راتلونکي ژوند په هکله ډیره اندیښنه وه. کله
کله به یې زړه نا زړه خپلو خپلوانو او کلیوالو په منځ کې د شینو د کوژدن
خبره زمزمه کوله خو هیچا ته یې مخامخ د مرکي لیږلو جرئت نه شو کولی.
وختونه تیریدل او کلیوال د شینو لوړ همت ته ګوته په غاښ پاتې وو. د
خدای کارونه وو. د بخت ډیوه یې به بلیدو شوه. یوه کلیوال خپله لور د
شینو په نامه کړه.

د شینو د کوژدن خبره په ټول کلي کې خوره شوه. چا به ویل:

_ یره ! دا خو ډیر ظلم دی. د شوټې شینو سره، به د هغې خوارکی نجلۍ
عمر څنګه تیریږي؟

بل به بیا ویل:

_ خدای دې دنجلي پلار ته انصاف ورکړی، په لوی لاس یې خپله لور په
سره تناره کې واچوله....

چا به یو څه ویل او چا به بل څه، هر چا چې هر څه ویل دا د هغوي کارو،
خو پخپله شینو د ډیرې خوشحالۍ نه په جامو کې نه ځایده او د خلکو د
خبرو په ځواب کې به یې کله کله د ځان سره داسې ټپه زمزمه کوله:

خلک به هر څه، هر څه وایي
جانانه مه دچا منه نه به یې منمه

کله چې د شینو کوژدن وشوه نو خپل راتلونکي ژوند ته نور هم امیدواره
شو. تل به یې ویل:

_ زه باید د نورو د اوږو بار نه شم. زه باید ځانته یو مناسب کار پیدا کړم.

....

په همدې لټه او امید شینو یو ځل بیا د ګودر د کلي، میرږې په شپنې و
نیولې. اوس هر سهار د کلیوالو مالونه د نږدې غونډیو لمنو ته بیا یې او
مازدیګر یې بیرته راولي

خو اوس شینو په شیطانه میرږه د کاڼي ګوذار نه شي کړی، پخپله ور پسې
منډې وهي او نه یې پریږدي چې له رمې بیله شي.

اوس د شینو سره د شپنې ډانګ نشته خو پخپلو چغو ټوله رمه اداره
کوي.

اوس شینو پخپلو مهینو ګوتو شپیلۍ نه شي غږولی خو د خپلې شپیلۍ
تنده د خپلې خولې په شپیلي ماتوي.

هغه اوس په خپل شپیلي کې دا ټپه زمزمه کوي:

سپوږمۍ په مادې څه احسان دی
زما جانان د دیوالو سپورو ته ځینه

۱۳۷۷ ل کال
ننګرهار_ هسکه مینه

د دوبۍ سفر

...هلو ! هلو ! د ا هوايي ډګر دی ؟... بخښنه غواړم سبا جاز دوبی ته په ټاکلي وخت ځي او که په پروګرام کې څه تغيير راغلی ؟ ... ښه ښه پوه شوم ، ډيره مهرباني ، د ځواب نه مو مننه..

جانان غوږی بيرته په خپل ځای کيښود او بيا يې خاني ته په غوصه وويل :

ما درته ويل چې همغه زړه خبره ده ، خو ته سودايي يې سودايي ، خپله کوې او دبل نه اورې .

خاني په مسکا وويل:

_ جانانه خپه کيږه مه، د مرګ او ژوند خبره ده ، احتياط ښه شی دی .

اوبيا يې خپله خبره داسې بدله کړه:

_ تا په خپل سفري بکس کې شيان ځای په ځای کړی که نه ؟

جانان وويل:

_ هو ، له مانه بيغمه اوسه ، خو ته هم ځان تيار وه ، ځکه سهار د وخته ځو ، هغه وخت دې بيا انې بانې نه منم.

خاني وويل:

_ سمه ده ، زه به همدا اوس خپل هرڅه ځای په ځای کړم

ژر ژر يې خپل بکس خلاص کړ ، د غاښو کريم ، د ږيرې خريلو ماشين دسمال او نور ضروري شيان يې يو په يو په خپل بکس کې کيښودل او بيا يې وويل:

_ ته ګوره جانانه يا ره ، زما خو لومړی سفر دی ، دومره ښه نه پوهيږم ، دا شيان سم شو او که څه کم دي ؟

جانان له خپله ځايه راپورته شو ، د خاني بکس يې ښکته پورته وکوت او بيا يې وويل:

_ بس هر څه دې پوره دي ، نور يې بند ه وه، خو يوه خبره په ياد لره او هغه داد ه چې په ميدان کې وار خطاه نه شې

خاني په خندا کې خپله خبره داسې ورغبرګه کړه:

_ غم مه کوه ! څوک چې اوښان ساتي دروازې لوړې جوړوي. دومره نو بې زړه هم نه يم، لکه څومره چې ته فکر کوې.

جانان په خندا شو او و يې ويل: نو بيا واچوه پنجه !

ددې خبرې سره سم ددواړو يارانو د لاسونو پړک پورته شو .او خاني ور زياته کړه:

_ سبا به دا وخت که د خدای رضا وه په دوبی کې ناست يو ، زه او ته به بيا نورې خبرې هلته کوو ، که اوس دې خوښه وي ويده به شو ، هسې نه چې سبا زه او ته ويده يو او جاز رانه الوتې وي.

جانان وويل: خانيه ! زما په زړه خبره دې وکړه، رښتيا هم جاز سهار له وخته ځي بس تر سهاره د خدای په امان.

دواړو بړستنې په سر راکش کړې. خاني ډيره هڅه وکړه چې ويده شي خو د ډيرو سوداګانو اوچرتونو له لاسه خوب نه ورتلو ، کله په يوه اړخ او کله په بل اړخ اوښته ، ټوله شپه د رنګا رنګ سو چونو او خيالونو سره لوبيده. پخه شپه چې يې ملګري له بړستنې سر رااويست ، ګوري خانی ويښ دی. پوښتنه يې ورنه وکړه:

_ ته لا اوس هم ويښ يې،داد څه شي سوچونه وهی ؟

خاني په خندا ځواب ورکړ:

جانان په قهر شو، او زیاته یې کړه: خانیه ! تا هسې د ځان نه سودایي جوړ کړی، په ډیرو تلیفونونو کیدای شی څوک را باندې شکمن شي. ښه به داوي چې نور دا فکر له سره وباسې.

خاني زړه نازړه ښه ورته وکړه او بیا یې ورو داوبو ډک ګیلاس ځانه ته نیژدې کړ.

د څښاک او خوراک نه وروسته دواړو خپل سفري بکسونه په لاسونو کې ونیول او په یوه زاړه ټکسی کې یې ځان هوایي ډګر ته ورساوه. سالون ته د ننوتو سره سم یې تر هر څه دمخه لومړی په مخامخ دړه د الوتنی پروګرام وکوت، ډیر خوشاله شول ځکه هر څه نورمال و او الوتکې په خپل وخت الوتنه لرله. بیا یې خپل بکسونه د تلاشۍ له پاره وړاندې کړل. بکسونه چک شول، یو یو ټکټ یې په بکسونو پورې ونښلاوه او د هغو یوه یوه کاپي یې دوي ته ورکړه، د تالاشۍ مسول ورته وویل: دا ټکټونه به سمبال وساتی، کله چې په دوبۍ کې د هوائې ډګر نه وتلی نو دا ټکټونه به هغوي ته ښکاره کړی او بیا به خپل بکسونه دځان سره یوسی.

جانان په ځواب کې ورته وویل:

ـ بیغمه اوسه، دومره نابلده نه یم، پخوا مې هم ډیر سفرونه کړی.....

جانان او خانی بیادواړه د پاسپورت شعبې ته ودریدل اوخپل پاسپورتونه یې د وړې کړکۍ له لارې پولیسو ته وړاندې کړل. یوه شیبه وروسته خروجي ویزه ولګیده، د سرحدي پولیسو د کلکې تالاشۍ نه وروسته د اتنظار سالون ته داخل شول. دواړه ډیر خوشحاله و، ځکه هر څه یې تر اوسه سم روان و. د ټولو مسافرو د راننوتلو سره سم دسالون دروازه د بهر په لور خلاصه شوه، مسافر لکه یو ستوی لیک یو په بل پسې د الوتکې په لور روان شول. ټول په خپلو څوکیو کیناسل. د الوتکې دروازی بندې شوې، حرکت یې وکړ چې سل دوه سوه متره په

ـ سوچونه ډیر دي خو وروستی سوچ مې دا وه چې د ددوبۍ نه بیرته راغلی وم شم لومړی مې د ځان له پاره یوه ښه مانۍ جوړه کړه، دوه درې نوکران مې ونیول، اخرین ماډل موټر مې واخیست، هغه مې کورته راوست، هارنډ مې وواهه، نوکر د کور لویه روازه خلاصه کړه، کله چې له موټر نه را ښکته کیدم، بس تا غږ وکړ

جانان بیرته سر په بړستن کې تاو کړ، او خاني ته یې وویل:

غوا لا حلاله نه ده او تا خانک په سر نیولی. ویده شه ویده ! ځان نه لیونی مه جوړوه.

خاني ورته ښه وکړه، سر یې بړستن ته ور دننه کړ خو خوب کله ورته ؟ ډیر وخت بیا هم په چرتونو کې ډوب و، نا څاپه ور په زړه شول، هسې نه چې سهار شوی وي. ژر یې سر له بړستنې راوویست، سترګې یې په دیوالی ساعت ښخې کړې، د جاز الوتلوته پوره دري ساعته پاتې وو. دوی ته د ټکټ د اخیستو په مهال ویل شوی و چې د الوتنې د وخت نه به درې ساعته د مخه هوایي ډګر ته راځی. ژر ژر یې خپل ملګری له خوبه راویښ او ورته و یې ویل:

هله ژر شه پاڅیږه ! وخت لږ پاتې دی، تر څو چې زه او ته ځان برابره و، وخت پوره کیږی.

جانان غزونی وکړل. بیا یې د خپل لاس ساعت ته وکتل اوزیاته یې کړه:

ـ سمه ده، هغه جیګ له اوبو نه را ډک کړه چې خپله خوراکه د اوبو سره وخورو.

خاني وویل: د اوبوغم مې لا د شپې خوړلی، خو دا وو ایه چې یو ځل به بیاهم تلیفون وکړو، چې ښه ډاډه شو نو بیا به خواړه خورو، څنګه دې خو ښه ده ؟

خاني خپله ساه په لاره کې ورکړه خوجانان بې هوښه روغتون ته ورسول شو . د معدی د پرینمځلو وروسته هغه له مرګه وژغورل شو. خو کله چې په هوښ راغی ، دوه درې پولیس یې سر ته ولاړو.

د ډاکټر نه یې د پیښې رپورټ وغوښت. ډاکټر ورته خپل رپوټ داسې ورکړ:

ـ هغه مړشوی شخص اودا ناروغ چې دلته لهموږ سره بستر دی دواړه ملګري وو ، هره یوه د الوتنی څخه د مخه ، ددیرشو په شاوخوا کې کپسولونه ، د ستوني له لارې معدې ته تیر کړي و و چې په هر کپسول کې په پوره اندازه (د هیروینو پوډر) ځای په ځای شوي و. هغوي په خپله محاسبه کې بریالي وو ځکه تر لنډې او ټاکلې مودې پورې یې د اغیزې مخنیوی په نظر کې نیول شوی و . د معلوماتو له مخې د هغوي احتیاطي تدابیر او محاسبه هغه وخت ګډه وډه شوه چې کله الوتکه دخپل وخت نه پنځه ساعته زیاته و ځنډیدله او بیا یې ورته هغه کپسولونه په مخ کې کیښودل کوم چې ډاکټر د جانان له معدې نه روغ را ایستلي وو .

مځکه لاړه ، الوتکه بیر ته را ستنه سوه. د پیلوټ له کابینه داسې اعلان و شو:

ـ ټولو مسافرو ته خبر ورکول کیږي چې الوتکه تخنیکی ستونزه لري، مهرباني وکړی، بیرته د انتظار سالون ته لاړ شي. کله چې ستونزه لرې شوه ، بیا به تاسو ته خبر در کړل شی.

ددې اعلان سره سم په خاني او ملګری مړې خولې را ماتې شوې، یو بل ته یې په حیرانی حیرانی کتل، ټولې سورلی د الوتکی نه راښکته شوې او بیرته د انتظار په سالون کې ځای په ځای شوې. خانی ډیر وارخطا وه خو جانان ډاډور کاوه چې ښایې ستونزه غټه نه وي ، امید دی الوتکه ژر د الوتنی له پاره چمتو شي.

یو ساعت تیر شو، دوه تیر شول، درې شول، څلور شول خو بیا هم د الوتکی د الوتنې څه درک نه لګیده. په خا ني عصبي شوک را غی بې اختیاره یې چغه کړه:

ـ د خدای له پاره ، دا تاسو په موږ څه ملنډې وهی ، اخیر څومره انتظار ... زه نور دلته د کیناسو حوصله نه لرم ، بیلوټ څه شو ، ورته ووایی چې الوتکه چالان کړی، الو تکه...

د سالون یو تن مسول په لاسینه ، هغه حوصله مندی ته را وبللو او ډاډ یې ورکړ چې یو ساعت وروسته به الوتکه خامخا د الوتنی له پاره چمتو شي. همداسې وشول ، دپنځو ساعتونو له ځنډ وروسته الوتکه د هوایي ډګر څخه پورته شوه.

خو کله چې الوتکه د دوبۍ په هوایي ډګر کې په ځمکه کیناستله نو ورسره سم یو ا مبولانس اویو بس سرویس د الوتکی مخ ته ودریدل. نور مسافر بس ته وختل خو خانی او جانان په امبولانس کې روغتون ته ولیږدول شول.

د وینو څاڅکي

د مازدیگر مهال و ، مامورین نوي له دفترونو څخه راوتلي وو ، د چا په لاس کې تازه ترکاري ، د چاسره تازه میوه او د چا سره هم د ډوډو په کڅوړو کې چارک ، نیمن الوګان وو ، هرچا هیله لرله ژر خپل کور ته ځان ورسوي.
د کابل ښار دده افغانانو په سیمه کې ، د خیر خانې مینې په تم ځای کې شیبه په شیبه د خلکو ګڼه ګوڼه زیاتیده ، د ملي بسونو درک نه و. که کوم یو به را پیدا شو ، دومره بیروبار به پرې جوړ شو چې یوازې به زلمي او غښتلي کسان پورته شول خو ماشومان ، بوډاګان او ښځې به ټولې اریانې دریانې ولاړې وې.
شیبه په شیبه د خلکو ګڼه ګوڼه نوره هم زیاتیده. ناڅاپه د کابل د شاوخوا د پرتو غرونو تر شاه ، له ورایه د یو درونـد غږ راپورته شو د سترګو په رپ کې دخیرخانې مېنې په تم ځای کې یې داسې کړنګ وکړ چې د چا خبره د غوږونو پردې یې څیرولې.
د راکټ د ډز سره سم د خیر خانې مېنې په تم ځای کې ولاړ کسان په ځمکه داسې سترې سترې ولویدل لکه لوګرۍ چې په پټي کې غنم وریبي.
شیبه نه وه تیره چې د امبولانسونو غږ د کابل ښار فضا په سر وا خیسته. د څارندوی (پولیس) ټولي هم په ډکو ډکو موټرو کې سیمې ته راورسیدل ، سیمه یې تر خپلې ولکې لاندې راوستله. ښاریان هم د مرستې له پاره راورسیدل ، هر چا هڅه کوله چې مړي او ټپیان ژرترژره ، امبولانسونو ته پورته کړي . ویر او ماتم ګډ وو. د ښځو او ماشومانو ژړا ګانو ، د ټپیانو زګیرویو او دخلکو دویرې اوترهې غږونو د خیرخانې مینې په تم ځای کې سم دم قیامت جوړ کړی و. په دغسې زړه بوږنونکي ماتم کې ، یوې ښځې چې توره څادري یې اغوستې وه او د

وینو څاڅکو ورپسې لاره جوړه کړې وه ، غوښتل یې په بیړه د خیر خانې د موټرو له تم ځای نه ځان وباسي. د څارندویو یو تن پرې پام شو او په منډه یې ځان ورورساوه :
ـ خورې ودریږه ! نه ګورې وینې درنه روانې دي ، هله ژر شه ، امبولانس ته وخیژه چې روغتون ته دې ورسوو.
د تورې څادرۍ والا ښځې هیڅ غږ غوږ ونه کړ ، اوپه خپله لاره روانه شوه . د څارندوي کارکونکي د خپل څنګ ملګري ته وویل:
ـ ماته ښکاري دا ښځه په توده کې ده اوپه ځان نه پوهیږي زه خو وایم وربه شم او په زور به یې مخه ونیسم.
ـ ښه خبره ده ، ورشه اومجبوره یې کړه چې امبولانس ته پورته شي.
څارندوي په چټکۍ څادري والا ښځې ته ځان ورورساوه ، تر مخ یې ودریده ، په لاسینه یې ورته وویل:
ـ خورې ! تاته وایم ! په ځان پوهیږې که نه ، وینې درنه څاڅي وینې ! یو ځل ځان وګوره ، معلومیږي چې سخته ټپي شوې یې...
څادري والا ښځې ځان ته ښکته پورته وکتل او بیا یې په وار خطایې وویل:
ـ نه نه ، زه جوړه یم، له مخې مې لرې شه ، زه کورته ځان رسوم .
ـ معلومیږي چې ماغزه دې کار نه کوي، زه درته وایم چې له تانه وینې څاڅي او ته وایې چې روغه یم...
خو څادري والاښځې بیا هم ټینګار کاوه اوهمدا یوه خبره یې تکراروله ـمخې مې لرې شی ، زه جوړه یم هیڅ راباندې نه دي شوي
.څارندوي فکر وکړ چې د ښځې ماغزه په رښتیا هم کار نه ورکوي. ژر یې ټوپک اوږې ته کړ او دواړه لاسو نه یې د ښځې تر مخ پراخ ونیول
ـ وایم نه شې تللی ، ته ټپي یې مجبوره یې چې امبولانس ته وخیژې او روغتون ته لاړه شې

خو د تورې څادرۍ والا ښځې بیا هم د څارندوې خبره ونه منله او د تیښتې
هڅه یې پیل کړه.
څارندوې له مجبوریته هغه د لاس نه کلکه ونیوله او د ځان پسې یې
کش کړه.
ښځې چغې او کوکې پیل کړې او څارندوې یې په دې تورن کړ چې هغه
غواړي په زور یې روغتون ته بوځي.
له هرې خوا نه خلک پرې راټول شول، ګڼه ګوڼه زیاته شوه، د ښځې او
څارندوې تر منځ کش او ګیر همغسې روان و چې ناڅاپه د ښځې له لاسه
یو شی په ځمکه ولوید.
څارندوې په بیړه هغه راپورته کړ، ګوري چې د راکټ په چرو دیوې
ښځې پرې شوی لاس دی چې په مړوند یې د سروزربنګړي او په ګوتو
یې د سروزرو ګوتې دي.

۱۳۶۲ل کال _ کابل

وروستۍ لیک

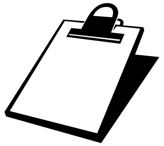

ملا صیب جمعې د مبارکې ورځې د لمانځه د اداکولو له پاره خپلو
مقتدیانو ته د نیت ترلو هدایت ورکړ، کلیوالو خپل صفونه برابرول چې
ناڅاپه له کومې خوا غږ شو:
_ ملا صیب لږ صبر چې حاجي صیب کمال راروان دی.
ملا صیب هم بې له ځنډه وویل:
_ ښه ده، ډېره ښه ده، هلکانو! حاجي صیب ته لاره ورکړې چې او ل
صف ته راشي.
حاجي صیب راورسیده او د ملا صیب تر شا په لومړي صف کې ودریده
،. لمونځ وشو، خطبه هم وویل شوه او ملا صیب د دوعا په وروستۍ
برخه کې داسې وویل:
:... الهي! بندیان د بنده خلاص کړې، قرضداران له قرضه، ناروغانو ته
شفا ورکړې اود هغو ټولو دین اودنیا ښایسته کړې څوک چې د دین د
خادمانو اود خدای (ج) دکور جومات خدمت ته لاس په نامه ولاړ وي.
الهي ته د دغسې کسانو د دې دنیا په مال او شتو کې برکت واچوې او
په هغې دنیا کې یې جنت فردوس په نصیب کړې.
په جومات کې ناستو کسانو په لوړ غږ وویل: امین، امین.. ! .
ملا صیب زیاته کړه:
...ورونو او عزیزانو! پته دې پاتې نه وي چې حاجي صیب کمال خان
زموږ او ستاسو په منځ کې هغه څوک دی چې دغسې نیک او د ثواب
کارونه یې په ځان فرض ګڼلي، همدا نن چې تاسو په دې جامع جومات

به اخترو. ځکه هغه ددوي ډېر زيات خيال ساته.کمال خان به تل د خپلو يارانو اودوستانو په منځ کې دا خبره کوله چې دکلي له ملا به ځان ساتی هغه که د جومات د منبر له پاسه څوک په ښه او دروند نامه ياد کړې نو بيا يې هيڅوک په سپک نامه نه شي يادولی.

دا ځل چې حاجی حاجی صيب کمال خان نوی له مسافرۍ نه را ستون شوی و نو د پخوا په شان يې بيا هم ملا صيب ته د شپې ډوډۍ بلنه ورکړه. ملا صيب هم دهغه بلنه ومنله او د ماښام د لمانځه نه وروسته د خپلو څو چړيانو سره يو ځای د حاجی صيب کورته ورغلل.

حاجی صيب د هغوی تو د هرکلی وکړ. په لږه شيبه کې په لوي او پراخه دستر خوان د خدای داسې نعمتونه کيښودل شول چې د چا خبره يوازې د مرغۍ پۍ به په کې نه و.

ملاصيب او ورسره چړيانو يې يو بل ته په وښکيو کې مسکي شول او په اشارو اشارو کې يې يو بل ته دا اشاره ورسوله چې نورنو ورته مه ګوری.

د ډوډۍ په خوړلو پيل وشو ، د يو څو نمړيو نه وروسته د ملا صيب پام شو چې حاجی صيب کمال خان هلته لرې ناست دی . ملا صيب په حيرانۍ ورنه وپوښتل:

ـ حاجی صيب ته ولې ډوډۍ نه خورې ؟ په ګډه د ډوډۍ خوراک ثواب لری، راځی له دې ثوابه ځان مه محروموی.

حاجي صيب چې تسپې اړولې وويل:

ملاصيب نن عذر لرم او هغه دا چې زه پرهيزيم ، کنه تاسو مې کله يوازې پريښودی .ملا په حيرانۍ پوښتنه وکړه:

خيريت خو به وي حاجی صيب ، څه تکليف لری؟

حاجی صيب سوړ اسويلی و ويست او بيا يې وويل:

ـ ملا صيب ! بس دوعا ګانې راته کوې، تکليف مې ډېر خطر ناک دی ، ډاکترانو را ته ويلی چې په معده کې مې ((رسولۍ)) دي او هغه بايد

کې په کوم ښکلي ، ښايسته او قيمتي فرش باندې د الله تعالی فرض ادا کوی دا هم حاجي صيب کمال له خپله جيبه اخيستي ، الله تعالی دې د حاجي صيب دين او دنيا دواړه ښکلې کړي امين يا ربا العالمين !

ددوعا له خلاصيدو سره سم کليوال له خپلو ځايونو پورته شول او يو يو له جومات نه ووت خو حاجي صيب لا په خپل ځای دروند ناست و اوتسپې يې اړولې. ټول کليوال چې لاړل نو حاجي صيب کمال خان هم راپورته شو ، جيب ته يې لاس کړ او يو څوروپی يې د ملا صيب په لاس کې و ټومبلی. ملا صيب ست او سلا وکړه خو حاجي صيب په ځواب کې ورته وويل : غږ به نه کوې ملا صيب ، دا ستاسو په موږ حق دي ، ستا غاړه دې بنده وي ، که کوم شي ته دې اړتيا وه او په ما غږ و نه کړې.

ملا صيب د وښکيو په خندا کې بس همدا ويل:

سبحان الله ، ما شا الله !.الله دې دين او دنيا دواړه ښايسته کړه ....

په کلي کې داسې ديره او حجره نه وه چې د جومات سره به د حاجی صيب د زياتو مرستو او کومکونو په اړه تبصره نه کيدله ، چا به يو څه ويل او چا به بل څه ، ځنو خو به لا دا تبی هم په کې وکړ:

... اشنا پام دی شته ! دين او دنيا دواړه د شتمنو خلکو ده. په دی دنيا هم خلک ورته لاس په نامه ولاړ وي او د هغې دنيا توښه خو د خپلو پيسو په مرسته برابروي ، خيرات دوي ورکوي ، زکات دوي ورکوي ، د خوار او غريب سره دوي کومک کوي ، د حج مبارک فريضه دوي ادا کوي.... بل به غږ کړ:

ـ ښه وايې ! غريب خلک خو نه د دين شو او نه د سادين ، بس موږ به دوعا کوو چې الله تعالی دې موږ خوشی په خوشې وبخښی.

حاجی صيب د عمر له پلوه پوخ سړی و . زيات وخت به يې په مسافری کې تيرولو خو چې به کلي ته را ستون شو نو بس د جومات په ملا او چړيا نو

ـ دا خو ستا سو د دوعاګانو برکت و ، عملیاتو ته اړتیا پیدا نه شوه، ناروغي مې د خدای تعالی (ج) په فضل او کرم د دارو په وسیله جوړه شوه.....

شپې او ورځې تیریدې د حاجی صیب شتمني له یوی ورځې نه بلې ته زیاتیدله. زامن یې په کلی کې لکه شهزاده ګان داسی ګرځیدل. په ودونو او ښادیو کې به دحاجي صیب لورانودومره ګا نې په ځان رااچولې وې چې د کلي نجونو به له حسده ورته کتلی نه شول.. یوې نیمې خو به لا ویل :

... خورې ! په نوم واده مې د حاجی صیب د لورانو له لاسه بد ایسي دهغو ګاڼو ته چې ګورو موږ ته خپل ځان ډیر سپک ښکاري.

د ورځو نه یو ورځ حاجي صیب بیا د سفر نیت وکړ. دا خبره یې لومړی د کلی د ملاصیب سره شریکه کړه او هغه ته یې داسې وویل: ملاصیب ! ما خو د عمرې شریفی د ادا کولو نیت کړی. که څه شی ته ضرورت لری، همدا اوس یې راته ووایه، بیا دې ګوره ګیله نه منم.

ملاصیب مسکی شو او ویې ویل:

ـ حاجي صیب څومره بختور سړی یې ، ډیر پاک ځای ته روان یې ، الله تعالی دې زموږ هم نصیب په کې و کړي ، نور څه می نه دی په کار، بس یو ښایسته جیبي شو بینی ساعت به راته راوړې. هغه په دې ښه دی چې کله زه سهار وختي د اذان او لمانځه لپاره پاځیږم، نوهغه وخت تیاره وي او په دغسې وختونو کې شوبیني ساعتونه ډیر ښه کار کوي. حاجی صیب په پوره ډاډ ورته وویل:

ملا صیب ! بې غمه اوسه ، ساعت ساده خبره ده او بیا یې ورنه غاړه په غاړه ښه توده مخه ښه وا خیستله.

. حاجی صیب دوه درې میاشتی په سعو دی عربستان کې وځنډیده ، د کورنۍ سره یې ډیره زیاته اندیښنه وه. ملاصیب به یې هم کله نا کله له زا

عملیات شی . سبا ته په خیر سره هندوستان ته د سفر نیت لرم که د خدای رضاوه .بس هلته به علاج کوم . ملا صیب په دغسې وختونو کې مې یوازې ستاسو دوعاګانی په کار دي اوبس .

ملا صیب چې ډوډې خوړله په ډکه خوله یې لومړی خپله خواشیني او بیا خپله همدردي داسې وښودله:

ـ حاجي صیب ! زموږ په وس غیر له دوعا ګا نو نه نور څه پوره دي ؟ ته هیڅ غم مه کوه. که د خدای رضا وه موږ به سبا ستاسو د شفا اوښه صحت یابۍ په حق کې د قران شریف یوختم وکړو او بیا یې خپلو چړیانو ته مخ کړ: هلکانو ! وامو وریدل ؟ سبا چې ورک نه شی ... چړیانو هم د تایید سرورنه وخوځول.

د تګ په وخت کې حاجی صیب ورو جیب ته لاس کړ او د پیسو یو بنډل یې د ملا صیب په جیب کې کیښود او زیاته یې کړه: ملاصیب! دا به درسره واخلې، کله چې مو سبا ختم شریف سرته ورساوه نودا یو څه پیسې به ، زما له خوا په دې چړیانو خیرات وویشې او چې څومره پاتې شوې هغه به دجومات د اړتیاو له پاره د ځان سره وساتې. ملاصیب چې په خپل جیب کې په پیسو لاس واهه وویل:

ـ ماشاالله ! ډیره ښه ده ، څنګه چې ستا رضا وي همغسې به وشي

سبا ورځ حاجی صیب د هندوستان په لور روان شو او ملا صیب د وعدې سره سم په خپل جومات کې د قران شریف ختم ادا ، او د حاجي صیب د روغتیا په حق کې یې ښې ډیرې دوعاګانې وکړې.

حاجی صیب پوره یوه میاشت په هندوستان کې تیره کړه کله چې بیرته ته راستون شو، نو ډلی ډلی کلیوال یې پوښتنی ته ور تلل او هر چا به ورنه دا پوښتنه کوله چې حاجي صیب عملیات مو څنګه تیر شول ؟

حاجی صیب به په ځواب کې بس همدا یوه خبره کوله:

ناست خلک ټول هک پک پاتې شول ، یو بل ته یې حیرا حیران کتل او د هیچا له خولې نه سپوږ نه خوت. خو .ملاصیب دا سکون مات کړ. په داسې حال کې چې دواړه لاسونه یې اسمان ته نیولی و . وویل:

_توبه خدایه توبه ! لویه خدایه ! ستا ځنې بندګان څومره ریاکاره دي

منو څخه پوښتنه کوله چې پلار مو راغلی که نه؟ خو هغوی به هر ځل ورته د نه ځواب ورکاوه.

د ورځو نه یوه ورځ د مازیګر لمانځه نه وروسته ټول کلیوال د ملا صیب په ګډون د جومات د پیتاوی غاړې ته ناست وو. په دې وخت کې یو نابلده سړی راغلی او د سلام نه وروسته یې د جیب نه یو کاغذ را وویست او ویې ویل:

_ زه څو ورځې د مخه د سعودي عربستان نه راغلی یم. او ستا سو د یوه کلیوال لیک مې راوړی. نوم یې حاجی صیب کمال خان دی. هیله ده چې دا د هغه کورنۍ ته ورسوی.

په ناستو کسانو کې د حاجی صیب مشر زوی هم ناست و ، په بیړه او خوشالۍ یې د هغه نه لیک واخیست. ژر یې پرانیست چې یو دوه کرښې یې ولوستلې ناڅاپه یې له خولې نه یوه کړیکه ووتله.

کلیوال ټول حیران شول. د حاجی صیب زوی نه یې د علت پوښتنه وکړه ، خو هغه په داسې حال کې چې په چیغو چیغو یې ژړل، هیچا ته یې ځواب ورنه کړ او نیغ یې د خپل کور مخه ونیوله. کلیوالو یو بل ته حیران حیران وکتل او هیڅوک نه پوهیدل چې په حاجی صیب به څه راغلی وي؟

د ناستو کسانو څخه یو تن د لیک را وړونکی څخه پوښتنه وکړه: وروره خیریت خو به و ، په لیک کې حاجي صیب څه لیکلي و، چې زوي یې دومره وار خطا شو ؟

لیک را وړونکی وویل: حاجی صیب کمال خان په عربستان کې د (پوډرو) په قا چاق کې نیول شوی ، د عربستان حکومت وربانديې د مرګ سزا خیژولې، کیدای شي یا یې اعدام کړي وي او یا به یې په نن سبا کې اعداموي. په لیک کې یې خپلې کورنۍ ته خبر ورکړای چې نور نود هغه د راستنیدو په تمه نه شي .

د شین ځنګل په ټاپو کې

د ډاکټر لمر به سپینه چپنه تل په غاړه وه ، سپینو اوږدو ویښتانو یې غوږونه پټ کړي وو .خبرې یې کمې او فکر یې زیات کاوه .

خپلې لوړې زده کړې د فارمسي (دارو جوړونې) په څانګه کې پای ته رسولې وې.د نړۍ په بیلابیلو پرمختللو صنعتي هیوادونو کې یې ډیرکلونه کارکړی و او په سترو علمي سیمنارونو کې یې هم څو څو واره برخه اخیستی وه. د پوره علمي صلاحیت او تجربې خاوند و.

د ډاکتر لمر په زړه کې د کلونو کلونو را په دیخوا یوه ستره ارزو اوسیده او دهغې دلاس ته راوړنې له پاره یې، د خپل ژوند پاتې برخه د سمندرونو اخوا د شین ځنګل په ټاپو کې غوره وبلله.

هغه جونګړه د شین تاپو په ځنګل کې دیوې وړې غونډۍ په سر اباده وه سهار به چې له خپلې جونګړې راووت نو ترماښامه به د شین ځنګل په غرو او رغونو کې د دارویي بوټو په راټولولو اخته و. د شپې له خوابه یې هغه بوټي د خپلې جونګړې په کوچنی لابراتوار کې د ازمویني لاندې نیول. هره ورځ او هره شپه یې همدا مشغولا وه.

د شین ځنګل د ټاپو اوسیدونکو به ډاکټر لمر، د ډاکټر لیوني په نامه یا داوه. ځکه دهغه ټول کړه وړه د ټاپو د اوسیدونکو له پاره نا اشنا او د حیراني نه ډک وو.

نن چې شپه له نیمایي اوختې وه ، ناڅاپه د ډاکټر لمر په جونګړه کې کله د خندا او کله هم د ژړا انګولا وې پورته شوې.

ګاونډیانو سخت وارخطا شول ، په بیړه یې ځانونه وررسول...

. ګوری چې ډاکټر لمر په کوټه کې یوه مړه ښکته پورته ګرځي او ډاکټر لمر هم کله ورته وژاړي او کله ورته داسې خاندی چې ته به وایې د دنیا تر ټولو قیمتی شی یې په لاس راوړی دی.

ګاونډیان ورته هک پک پاتې شول ،له یوی ښی شیبې ننداری وروسته ، یوه ګاونډي ورنه پوښتنه وکړه:

ـ ډاکټر لمر ! څه خبره ده چې په توره شپه مو د شین ځنګل د ټاپو اوسیدونکي په خپله ژړا او خندا د حیرت سره مخامخ کړي دي ؟

ډاکټر لمر په خپلې خوشحالې کې دومره ډوب وچې د هغه خبره یې نه اوریده ،یوازې یې همدا خبره تکرار وله:

ـ زه بریالی شوم، زه کامیاب شوم.....

او کله نا کله به یې بیا ، په لوړ اواز چغې کړې

ـ راشی ! راشی ! هلی ! هلی ! دا ځوانه مړه وګوری ! دا پرون داسې نه وه ، زړه بوډۍ وه، په لاره نه شوه تللی، خو اوس دادی ځوانه ده، مستي کوي، ټوپونه وهی........

ګاونډیانو به یو بل ته په تعجب وکتل ، نه پوهیدل چې ډاکټر لمر څه وایي.... ټول د خپلو کورونو په لور روان شول. په تلو تلو کې به ، یو بل داخبره هم کوله ډاکټر لمر پخوا لږ لیونی و خو اوس لکه چې پوره لیونی شوی. خدای دې پرې ورحمیږی.

سبا چې د لمر څیرې د شین ځنګل د ټاپو په هسکو او دنګو ونو ، خپلې وزرې وغوړولې نوډاکتر لمر هم له خپلې جونګړې راووتلو ، خو نن ډاکټر لمر هغه پرونی بوډا ډاکټر لمرنه و، هغه اوس پوره ځوارلس کلن ځوان و ، اوږده تور ویښته او ښایسته ځواني وه.....

خلک ورته هک پک پاتی وو او په حیراني یې ، له هغه نه د خپلې د ځوانۍ د راز پوښتنه وکړه. ډاکټر لمر په خوښۍ ورته وویل:

ـ ډیر کلونه په همدې بوخت وم چې یو ډول داسی دارو جوړ کړم چې هغه د انسان دزړښت دوره بیرته په ځواني بدله کړی او له نیکه مرغه دادی پرونی اوویاکلن زړو بوډا ډاکټر لمر اوس تاسو ځوارلس کلن ډاکټر په څیره کې ګوری.

نو ډېر ناهیلي او اندېښمن شول ، ځکه هغوي دومره څه نه لرل چې د ځوانۍ دارو پرې واخلي.

د نا امیدۍ په فضا کې د پانګوالۍ له پاره هلی ځلی تندې شوی ، د مدني قانون ځای د ځنګل قانون ونیو ، زورورو د کمزور و په شتمنیو بریدونه پیل کړل ، هرې خوا د جګړی اورونه بل شول ، د کمزورو وینې وبهیدلی او زورور نور هم شتمن شول.

ډاکټر لمر چې ددې ستر بشري ناورین څخه خبر شو ، په خپل کړي خدمت ډېر زیات خواشینی شو ، په بیړه یې د شین ځنګل له ټاپو څخه ځان ورک کړ . اوس ستر ستر پانګوال چې په بیلابیلو ناروا لارو یې سترې پانګې لاس ته راوړي ، هره ورځ دهغه په لټون پسې سترې ستومانه ګرځي خو ډاکټر لمر داسی غیب شوی چې نه یې مړی شته او نه یې ژوندی چاته معلوم دی.

د ډاکټر لمر لابراتوار څو څو ځلی د دارو جوړولو د سترو کمپنیو له خوا ولټول شو څودهغو دارو نسخه په لاس راوړي خو ډاکټر لمر هغه نسخه په خپلو مغزو کې د ځان سره وړې ده.

پېښور 10-01-2006

د ډاکټر لمر د بیا ځوانۍ د دارودکشف خبرونه په ټوله نړۍ کې خپاره شول. څو ورځې نه وې تیرې چې د شین ځنګل د ټاپو فضا د نړۍ د سترو پانګوالو په هلیکوپترو ډکه شوه. هر چا د خپل ځان سره په بوجیو بوجیو پیسی راوړی وی او هر چا غوښتل چې دپیسو په بدل کې د ډاکټر لمرنه د ځوانۍ دارو واخلی.

خو ډاکټر لمر د نغدو پیسو له اخیستلو نه انکار وکړ. هغه ټولو پانکوالو ته وویل:

ـ دځوانۍ دارو دهمدې شین ځنګل د وروسته پاتې ټاپو ملکیت دی هرچا چې ددې ټاپو په ابادۍ کې برخه واخیسته نو هغه ته به د ځوانۍ دارو ورکول کیږي...

ډاکټرلمر دشین ځنګل ټاپو په څلورو برخو شمال، جنوب، لویدزاوختیز وویشه او هره برخه یې څو پانګوالو ته وسپارله ، او دا شرط یې وربإندی کیښود هر چا چې خپله ورسپارل شوی برخه د بشری ژوند د ټولو ضروری اړتیاوله مخې ښه جوړه کړه، نو هغه به د ځوانی دارو د ځان سره وړي.

پانګوال بیرته ستانه شول او دا ځل یې د نغدو پیسو په ځای د ځان سره د ساختماني چارو ماشینونه راوړل.

څو ورځې نه وې تیرې چې د شین ځنګل په ټاپو کې هری خواته د بلدوزرواو ټراکټورونو غرهار ځمکه او اسمان په سر واخیست.

چا سرکونه جوړول ، چا کورونه ، چا د اوبو بندونه او چا هم د بریښنا مزی غځول. په لنډه موده کې د شین ځنګل وروسته پاتی ټاپو په داسی یو پرمختللی او مډرن ټاپو بدل شو چې ثانی یې د نړۍ پر مخ نه لیدل کیده.او ددې کار په بدل کې د نړۍ ډېر زاړه زاړه پانګوال هم په ځوانانو بدل شول.کله چې د نړی پرمخ دغریبو خلکو غوږونو ته د اوازه ورسیده

ملا يکه له اسمان نه را ښکته شوې خو چې اصليت يې راو سپړې له هغه نه به لوي غل په دنيا نه وي. زوي خو مې يوازې ښونځي ته تللی راغلی ، د بازاري خلکو له چالاکۍ سره نا بلد ه دی ، که په سودا پسې يې وليږم ، سودا څه چې وايم غټ پټ زوي به رانه په بډه ووهي
په مور مې دا خبره نوره هم بده ولګيده:
ـ چې دومره اعتبار ور باندې نه لرې نو بيا ورشه بنګړی ورته راوړه او د لور غوندې يې په کور کې کښينوه.
د مور دا خبره په ما هم د ټوپک له ډزنه بده ولګيده، يو ځل مې د مور سترګو ته وکتل او بيا مې د پلار سترګو ته ، خو له ويرې نه مې سپوڼ هم ونه کړ. پلار زما په خپګان پوه شو. په خندا يې وويل.
ـ ښځې په زوي مې ملا متيا مه اچوه. پسات ټول په بازار کی دی، پرېږده يې چې اوس خپل سبقونه ووايي ، د کور کارونه به بيا وروسته کوي. خو مور مې دا خبره نه منله ويل يې :
ـ هر څه چې کيږي ودې شي. خوزما زوی بايد هرو مرو د بازار سره بلد شي ، ځکه تر څو پورې به د دنيا له ښو او بدو نا خبره وي او بله دا چې ستا به هم لاس ور باندې سپک وي.
پلار مې د يو څه سوچ نه وروسته وويل:
ـ سمه ده ، چې ته وايې نودا به ستا ومنم. سبا د جمعې ورځ ده ، ښونځی رخصت دی ، پيسې به ورکړې او سودا به راوړي.
د پلار په دې خبره زه هم خوشاله شوم او ځان ته مې د سړيتوب ه تمه پيدا شوه. مور مې سهار وختی له درانه خوبه پاڅولم. په جيب کې يې د پيسو سره يو ځای د سودا لست هم راته وسپاره او د تګ په وخت کې يوازې دومره وويل:
ـ زويه ! بيګاه خو دې د پلار خبرې واوريدې ، ډير پام به کوې چې څوک دې تير نه باسي.

طنزي کيسه

انصاف

-اور دې په داسې کور شي ، پيسې شته خو هيڅ په کې نه شته...
ما له ويرې غړ نه کاوه خو په زړه کې مې ګرځيدل ، هرو مرو څه پيښه شوی چې مور مې دومره په غو سه ښکاري. په دې وخت کې مې پلار له بهر نه راغی او چې زما دمور خلق تنګي يې ولېده نو په حيرانۍ يې وپوښتل :
ـ ښځی ! بيا څه ټکه رالويدلې چې ځمکه ځای نه درکوي ؟
مور مې په داسی حال کې چې اعصاب يې ډير نارامه و وويل:
ـ سړيه ! ستا له بې پروايې نه مې زړه خولې ته راغلی، په کو ر کې نه چای شته، نه بوره، نه مالګه او نه غوړي ، .حيران يم چې بيګاه ته څه زاراو ګنډير پا خه کړم. کور نه دی، سم دم د مړو هديره...
پلار مې مسکی شو او ويې وويل:
ـ خير دې نن يو څه ګذاره وکړه ، په دفتر کې مې ډر زيات کارونه وو که د خدای رضا وه سبا به هر څه درته راوړم.
مور مې په غوسه وويل:
ـ ستا يوه ورځ نه ده ، ټول عمر دې په همدې بانو تير کړ.
پلار مې ورغبرګه کړه : ښځې پخپله پوهيږې يوزرې سړی يم چی يو کارته مخه کړم بل رانه پاتې وي.
په دې خبره مې مور نوره هم په قهرشوه :
ـ يو وزری په څه يې...؟ زلمی زوی دی په کور کې ناست دی چې ته وزګار نه يې زوي ته پيسی ورکړه چې هغه له بازاره سودا راوړي. پلار مې مسکی شو او ويې ويل:
ـ ملامته نه يې د کور ښځه يې بازار دې ليدلی نه دی ، په بازارکې داسې سفيد پوشه کسان ګرځي را ګرځي چې ته به فکر کوې کومه

ټوله سودا مې په یوه بوجۍ کې واچوله. څو قدمه چې د مخکې لاړم، پام مې شو چې لیکلي یې و. ((انصاف در ملتون)) ، (انصاف سلماني) ، (انصاف کلینیک) ...... خو شاله شوم او د ځان سره مې وویل:

ـ نه پوهیږم دا خلک ولې وایي چې په ښار کې انصاف نه شته ، دلته خو په هر څه انصاف لیکل شوي

په همدې چرتونو کې ډوب وم چې غرمه را ورسیده. زه هم ښه وږی شوم . د غرمې ډوډۍ مې په ((انصاف رستوارنت)) کې وخوړله. له ډوډۍ نه وروسته مې یو څه سو دا نوره هم واخیستله ، وړل یې راته ګران شول. سترګې مې په لاسي کراچیو ولګیدې. د ټولو په منځ کې مې په هغې کراچۍ لاس کیښود چې مخامخ یې په سره رنګ په ګډووډو تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچی)) !

سودا مې په همدې کراچۍ کې با ر کړه. هغه مخکې او زه ورپسې شوم. تیاره ماښام ستړی ستومانه دکور په دروازه ور ننوتم. مور له ورایه راباندې غږ کړ:

ـ زویه ! څنګه دې دومره ناوخته کړ ، خیریت خو به و ؟

ـ هو موری !خیریت و خو هسې هلته...

پلار مې وویل:

ـ ته نو ر ې خبرې پریږده دا ووایه چې سودا دې راوړه که نه ؟

ـ هو هو.... هلته... هلته بهر ...هلته بهر په انګړ کې ایښې ده

پلار سره مې د هر څه نه زیات دسوداد قیمتونو اندیښنه وه زما په وارخطایې او بنده بنده ژبه پوه نه شو . ژر یې رانه و پوښتل:

ـ ووایه زویه !غوړي دې په څو واخیستل ، بوره دې په څو واخیستله...... ؟.

ما ورته وویل:

ـ ډاډه اوسه مورې !دومره نو ساده نه یم ، په ښوونځي کې سبق وایم ، په کتابونو کې مې ډیر څه لوستي ، په هر څه ښه پوهیږم.

په دې خبره مې ، مورنوره هم ډاډه شوه او د شاباسي سره سره یې په ټنډه هم ښکل کړم.

زموږ کور له بازاره یو څه لرې و ځکه مو د ښار په یو کنج کې اوسیدلو. چې روان شوم نو په ټوله لاره مې همدا اندیښنه مخې ته ولاړه وه ، هسې نه چې څوک مې تیر نه باسي !

په همدې اندیښنو او سوچونو کې بازار ته ورسیدم . شا وخوا مې تروړترور کتل ، نا څاپه مې د یوه دوکان په لو حه سترګې ولګیدې ((انصاف چای پلورنځی)) ، د انصاف د کلمې په لیدلو مې په زړه کې خوشالي په ټوپونو شوه . ځکه ما د ښونځي په کتا بونوکې د انصاف په هکله ډیرې کیسې لوستې وې او هم مې په جو مات کې د ملا صیب نه دا خبره ډیره اوریدلې وه چې انصاف ښه شی دی ، د با انصافه سړي په شتو کې برکت وي او بې انصافه بنیادم په دنیا کې خلکو ته مخ تورن او په اخیرت کې د الهي د سترو عذابونو سره مخ وي ......

بس نو په زړه کې مې سمد لاسه دا متل وګرځیده (ما موته ، بیا دې موته)، دومره لویه لوحه یې چې لیکلې ، خامخا د انصاف خاوند دی او چې د انصاف خاوندوی نو ما به هم نه تیر باسي .

په ډاډه زړه د دوکان مخې ته ودریدم او بې له دینه چې د بیې په اړه ورسره خبرې وکړم چای مې ورنه وتللو او پیسې مې ور کړې. څو قدمه چې وړاندې لاړم، بیا مې په بله لوحه سترګې ولګیدې لیکل شوی و: ((انصاف خوراکه پلورنځی)) نور هم خوشاله شوم او له هغه نه مې هم غوړي، بوره، مالګه او داسې نور خوراکي شیان واخیستل او بې له دینه چې چنې ورسره ووهم پیسې مې ورکړې.

ما یې ژر خبره ونیوله او د سودا بشپړ لست مې د هغه په مخ کې کېښود.
پلار چې مې په لست کې دسودا قیمتونو ته ښه ځیر شو ،
نا څا په یې سر ته ټک ور کړ، مو ر مې په حیرانۍ ورنه پوښتنه وکړه:
ـ سړیه ! څه خبره ده؟
پلار مې وویل:
ـ تباه شوی یم. د لسو روپیو شی یې په پنځلس او د پنځلسو یې ، په شل وربانديې خرڅ کړي ، نه مې درته ویل چې دا خلک بې انصافه دي ، هلک به سودا پسې نه لیږو خو تا خپله کوله او زما دې نه منله
ما په بیړه د پلار خبره غو څه کړه :
ـ نه نه پلاره ! دا درسره نه منم. ځکه ما ټوله سودا په داسې دکانونو کې اخیستې چې په سر یې په غټو تورو ((انصاف)) لیکل شوي و.
پلار مې وویل:
ـ زویه ! په همدې کې تیر وتلی یې. هر هغه څوک چې څه نه لري، د همغه شي یادونه ډېره کوي.
د دې خبرې سره سم ما ته هم خپل یو همصنفي رایاد شو. هغه به د ښوونځي په ازموینه کې تل په واسطو او نقل بریالی کیده خو چې بهر به د خلکو سره مخامخ شو نو بیا به یې د خپلې پوهې او لیاقت خبرې کولې. د بلې خوا زموږ د ټولګي او لمبر بیا ډېر زیات تکړه و خو هغه به هیڅکله دا خبره نه کوله چې زه تکړه یم.

د پلار خبره را ته د کانې کرښه ښکاره شوه. زړه نا زړه مې ورته وویل:
ـ پلاره ! ستا خبره سمه ده ، له ما نه هم ټوله سودا د هغې کرا چې خاوندو تښتوله چې په ټنده یې به لویو تورو لیکل شوي و ((انصاف کرا چۍ))
ځکه خو تش لاس کورته راغلی یم
مور چې مې دا خبره واوریده نو په ژړغونې غږ یې وویل:
ـ زویه ! سر مې د خړیلو دی چې ته مې په سودا پسې ښار ته لیږلې.

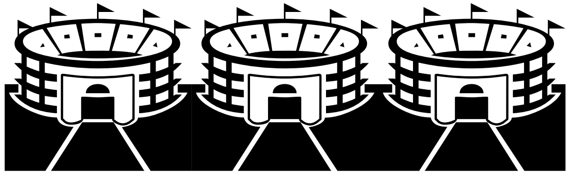

زاړه دښمنان ، نوي دوستان

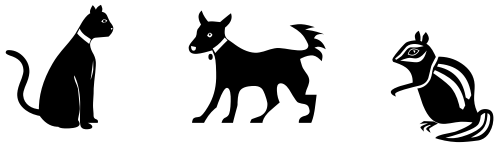

وه نه و په پخوا زمانو کې یوه کلیوال ښې ډېرې چرګانې ساتلې وې. چرګو به هره ورځ هګۍ اچولې او کلیوال به خرڅولې له دې لارې یې ښې ډېرې پیسې لاس ته راوړې.
د شپو نه یوه شپه ناڅاپه د چرګانو د ټیغ، ټیغ غږونه پورته شول. کلیوال په وارخطایي له خوبه را پاڅیده او په بیړه یې د چرګانو دساتنې ځای ته ځان ورساوه .له ورایه یې ولیدل چې ګیدړ یوه غټه پټه چرګه په خوله کې نیولې او په شنه منډه یې دځان سره یوړله..
کلیوال زیات اندېښمن شو او له ډېرې اندېښنې نه یې تر سهاره خوب ونه کړ. په همدې فکرونو کې ډوب و چې څنګه خپل چرګان په راتلونکې وخت کې د ګیدړ له شره وساتي.
د یو څه چرتونو او فکرونو وروسته یې داغوره وبلله چې د ګیدړ دښمن سپي دی ، ښه به وي چې دیو دښمن له پاره بل دښمن پیدا کړي.
په همدې هیله سهار له کوره ووتلو ، ماښام چې کورته راتلو نو یو ښه هډور کوچیانی سپی یې د ځان سره راوستلو.

ګیدړ نیمه شپه بیا دکلیوال کور ته راغی. خو دا ځل یې له ورایه د سپی غپا تر غوږ شوه. چرت یې خراب شو. ځای په ځای ودرید ه او دخپلو نویو چالونو په لټه کې شو.
د یو څه فکر وروسته یې یو چل وموند ، د کلیوال د کلا مخ ته یې ځان نږدې کړ. په سپی چې د ګیدړ بوی ولګید نو په غپا غپا یې ټول کور په سر واخیست.
کلیوال چې د خپل سپي غپا واورېده ،زیات خوشاله شو او په دې ډاډه شو چې نور نو د ګیدړ له شره بیغمه شوی دی .په همدې هیله په درانه خوب ویده شو .
ګیدړ خو هم په هوښیاری او چلاکۍ کې نوم لری. ، کله به دکلا یوه دیوال ته ه او کله به دکلا بل دیوال ته ودرید. ټوله شپه یې سپی په منډو رامنډو او غپا دومره ستړی کړ چې نور نو دخوځیدو نه و.
ګیدړ د یو لنډې شیبې له پاره ځان دکلا نه لیرې کړ. سپي ډاډه شو چې ګیدړ تللی نوځکه په درانه خوب ویده شو.
ګیدړ همدغه شیبه غنمیت وګڼله ، غلی غلی د کلا ددروازې د ایراو له لارې یو ځل بیا د کلیوال کورته ننوت اوخپل ښکار یې په یو ترنګ کې دځان سره یوور.
کلیوال چې سهار را پاڅید ګوری سپی یې ویده او په چرګانو کې یې یوه بله چرګه هم نشته. فکر یې ډیر خراب شو او دچارې په لټه کې شو. دلږفکر وروسته یې نیت وکړ ښه به داوی چې کور ته یوه پیشو هم راوړی.ځکه سپی او پیشو په خپلو کی زړه دښمنی لری. هغوی به ټوله شپه یو په بل پسې منډې رامنډې وهي ، د همدې دښمنی له برکته به سپی خوب نه کوي او دده کور به د کیدړ له شره خلاص وي
ماښام یې ښه غټه توره پیشو کور ته راوړه. سپی چې پیشو ولیده نو سمدلاسه یې ورته په غپا شروع وکړه. پیشو هم خپله دښمنی دمیو ، میو..
په غږ ورغبرګه کړه. دواړو ټوله شپه په ویښه تیره کړه. سپی به په پیشو پسې منډې وهلی او پیشو به کله د کلا په یوه سر او کله به بل سر له ورایه ورته د میو میو... غږونه کول.
ګیدړ چې د کلا نه دباندې د سپی او پیشو غږونه واوریدل یوه شوه چې نن څه په لاس نه ورځی. نو ځوړند سر د ځنګل په لور روان شو. خو په زړه کې ډاډه و چې په یوه کور کې ددوو دښمنانو ګذاره نه کیږی. مجبوره دی یو به کور خوشی کوی. خو پیشو او سپی دواړو ته کلیوال هره ورځ ښې غوړې. زیږې ورکولی نو ځکه یوه هم د کور خوشې کولو ته زړه نه ښه کولو. څو شپې او ورځې یې همداسی په دښمنۍ کې تیری کړې.
د شپو نه یوه شپه پیشو د کلا د سر نه سپی ته ورغږ کړ:
ـ خوشې ځان مه ستړی کوه، هیڅ وخت به ته خپل غاښونه په ما تاوده نه کړی، راځه چې په زړی دښمنې خاوری وا ړو او یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړو، . په دښمنۍ کې نه ستا ګټه شته او نه زما .
سپی چې د پیشو دا خبره واوریده نو یو څه په فکر کې ډوب شو . ځکه هغه هم د ډیرو منډو رامنډو او غپا له لاسه نور ستړی شوی و.
ـ پیشو ته یې وویل ستا وړاندیز ماته منظور دی.
دواړو یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړل اوبیا لاړل په خپلو ځایونو کې په ارام خوب ویده شول. ګیدړ چې د کلیوال په کور کې ښه ډیر چرګان لیدلی و. ، زړه یې نه صبریده . نن شپه یې بیاهم د کلیوال کلا ته ځان راوساوه. یوه ښه شیبه یې غوږ ونیو. یوه شو چې په کور کې کراری ده. په ارام زړه کور ته ورننوت او بیا یې هم خپل ښکار تر لاسه کړ.
کلیوال چې سهار را پاڅید ګوری پیشو او سپی دواړه بیغمه ویده دی. د خپلو چرګانو په شمیر لو یې پیل وکړ، یوه شو چې بیا یې هم یوه چرګه ګیدړ وړی ده. د غوسې نه تک سورواوښت. او نیت یې وکړ سپی او

دورځو نه يوه ورځ د ځنګل پاچا زمري ته ورغی او د خوشامندونه په ډکه خوله يې ورته وويل:
ـ ای دځنګل پاچا ! ستا له پاره مې يو ډير ښه ښکار ليدلی دی. داسی خوړه غوښه يې ده چې تابه په ټول عمر څکلی هم نه وی.
زمری په خوښی ورته وويل:
- ستا غوندې هوښيار اشنا نه مې ، دهمداسی يوه زيری تمه لرله . ځکه چې د ځنګله دځناور د غوښو نه مې زړه تور شوی، نن بايد داسې غوښه وخورم. چې په ټول عمر مې نه وی خوړلی.
ګيدړ ورته وويل:
-نو بيا خو په ما پسې راځه. !
ګيدړ مخکی او زمری ورپسی شو. پخه نيمه شپه د کليوال د کلا مخ ته ورسيدل.
ګيدړ زمری ته مخ وروا ړولو او ورته ويې ويل:
ـ ای دځنګل پاچا ! ښه به داوی تر سهاره صبر وکړو ځو زموږ ښکار له کوره راووځی
زمري د تاييد سر ورته وخوځاوه او بيا يې زياته کړه :
ـ تر سهاره خو ډير وخت دی، زيات مزل مو کړی، زه او ته دواړه ستړي شوي يو ، ښه به وي چې يوه شيبه خوب وکړو.
ګيدړ هم ورسره ومنله دواړه په درا نه خوب ويده شول. په کور کې د پيرې وار د موږک و ، هغه چې د ځار له پاره له کوره بهر راووت ، ګوری چې کيدړ او زمری دواړه د کلا په دروازه کی ويده پراته دی.
موږک په بيړه کورته ننوت ، پيشو او سپی يې دواړه له خوبه را ويښ کړل. هغوی چې د زمری له راتګ نه خبر شول دواړو په ژړا پيل وکړخو موږک په غوسه ورته وويل:
پيشو دواړه له کوره وشړی. خو دلږ فکر وروسته يې تصميم بدل شواو پريکړه يې وکړه چې له يوه نه دوه او له دوو نه درې دښمان ښه وي
ټوله ورځ يې دموږ کانو د سوړو په لټولو پسې تيره کړه. ماښام چې کورته راتللو نو يو ښه غټ موږک يې هم دځان سره راوړ. پيشو چې په موږک سترګی ولګيدی نو د خوشحالی نه يې په ميو ميو ورته ستړی مه شی وويل. موږک هم په ځونګ ځونګ کې داسې ځواب ورکړ:
پيشو ګلې ! زماخوراک دومره ساده نه دی. خوشې به ځان نه ستړی کوې.
پيشو ته چې د سپی او خپلې دښمنې نتيجه معلومه وه. موږک ته يې د هم دوستی لاس وغزاوه . موږک هم ورسره ومنله او دواړه يو ځای سپي ته ورغلل او د خپلې دوستۍ نه يې هغه هم خبر کړ. سپی ورته وويل:
ستاسو دوستي ماته منظوره ده ، که غواړی چې موږ او تاسو درېواړه په دې کور يو ځای واوسوواوښه غوړ زيړ خوارکونه وخورو نو ښه به داوی چې د ګيدړ د راتلو مخه په ګډه ونيسو ، ځکه د کور خاوند موږ د همدې کار له پاره ساتلي يو . پيشو ورته وويل: زه خو بې منم خو ښه دموږک ده. چې هغه يې منی او کنه؟ موږک ورته وويل:
ـ تاسو دواړه له ما مشران ياستی چې ستاسو خوښه وی. زما هم خوښه ده
دريواړو يو بل ته د دوستی لاسونه ورکړل اوهر يوه به په خپل وار د شپې له خوا پيره کوله . کله چې به ګيدړ کورته را نږدی شو او د پيرۍ وار به د پيشو يا موږک و ، نو ژر به يې سپی راويښ کړ او ګيدړ به يې په راغلی لار بيرته وځغلاوه.
شپې او ورځی تيريدی: کليوال له دريواړو نه ډير زيات خوشحاله و او هره ورځ به يې دريواړو ته ښه رنګا رنګ خواړه ورکول . خودبلې خوا ګيدړ هم په کرار نه و ناست ، شپه او ورځ يې د نويو چالونو په لټه سبا کول.

زمری ویده دی. ته به ورشې او ناڅاپه به په زمري خپل تیره نوکان ښخ کړې او بیا به وتښتې.
پیشو همداسې وکړل. زمری چې راویښ شو ګوری شاوخوا یې هیڅوک نه شته فکر یې وکړ چې دا ټوله دسیسه همدې مکار ګیدړ ورته جوړه کړې ده. سمدلاسه یې په خپل څنګ کې په خوب ویده ګیدړ حلمه وکړه او دهغه په مرې یې خپلې داړې ټینګې کړې. ګیدړ یې ځای په ځای وواژه او پخپله په راغلې لار نا امیده د ځنګله په لور رهي شو
کلیوال چې سهار له کوره راووت ګوری ګیدړ دکلا تر مخ مړ پروت دی ، سپی ، پیشو او موږک دریواړه ورته ولاړ دي او خپله خوشالي څرګندوي دکورخاوند ډاډه شو چې نور یې جرګان دګیدړله خطره په امان دي نو دریواړه یې له کوره وشړل.

ـ په ژړا دمرګ نه ځان نه شی خلاصولی، راځی چې کینوپه خپلو کې مشوره وکړو او دځان د خلاصون له پاره یوه لاره چاره پید ا کړو.
سپی په ځوړند سره موږک ته وویل: له ما او پیشو نه خولاره ورکه ده، ته چې هر امر کوی ، زه او پیشو به یې دواړه منو.
موږک وویل:
ـ ښه ده چې تاسو دواړو ماته خپل واک راکړ نو د زمری نه د خلاصون لاره ماته معلومه ده.
پیشو په حیرانۍ پوښتنه وکړه:
ـ ته څه وایې موږ که وروره ! زمری دټولو حیواناتو پاچا دی ، دهغه نه ځان خلاصول د خوب لیدل دی..
موږک په ځواب کې ورغبرګه کړه:
ـ مه وراخطا کیږی. څه چې زه درته وایم تاسو دواړه به هماغسی کوی.
سپی وویل:
ښه ده ته مخکی شه موږ درپسی یو.
موږک وویل:
- تاسو دواړه به لږ صبر وکړی. زه ورځم یو ځل یې ګورم چې ګیدړ او زمری په رښتینی ویده دی او که موږ او تاسو ته یې چل ول جوړ کړی.
پیشو وویل:
ـ ډیره ښه خبره دې وکړه ، ځه وروره ته ورشه. ته ډیر کوچنې یې ، تاته څه نه وایي.
موږک غلی غلی ورغی، د زمری په شا ښکته پورته وګرځیده ، خو زمری هیڅ ځان ونه خوځاوه. بیا یې پیشو او سپی ته اشاره وکړه چې راځی !
سپی او پیشو دواړه دموږک په امر ورنږدی شول.
موږک غلی پیشو ته وویل:

طنزی کیسه

غیرتي لالا

نوم یې (صا بر) و خو په نامه چا نه پیژانده ، په ټول کلي کې په ((غیرتي لالا)) مشهور و. ځکه هغه به تل د خپلې هرې خبرې وروسته همدا خبره تکرار وله:

((غیرت ښه شی دی، د بې غیرته سړي قبر مې په هدیره کې معلوم وي))

غیرتي لالا رښتیا هم ډیر تریخ سړی و، مچ یی په خپله پوزه نه پریښود . چا ورسره د یوې نه دویمه خبره نه شوه کولای.

یوه ورځ مور سره د ژمی پیتاوي ته ناست و. چا یو څه ویل او چا بل څه... !

د خبرو اترو په ترڅ کی غیرتي لالا د خپل تربور سره په دې خبره اختلاف پیدا شو چی تربور یې ویل د بر کلي د سپین ګل خان د کلا برچ لوړ دی اغیرتي لالا ورته ویل چی نه ، د کوز کلي د سورګل خان د کلا برچ لوړ دی.

یوه د یوه نه منله او بل د بل نه منله .

یوه ورته ویل: ستا پلار به یی هم را باندې و نه مني

بل ورته ویل: ستا نیکه به یې هم را باندې ونه مني

_ ستا غور نیکه به یې هم راباندې ونه مني

_ ستا تړ نیکه به یې هم راباندې ونه مني.

خبره چې غور او تړ ته ورسیده نو دواړو یو بل له ګریوانو ونیول . د سوک او څپیړې سیالي پیل شوه. په دې کش او ګیر کې د غیرتي لالا پښه ښویه شوه او په ځمکه را ولویده.

غیرتي لالا چی را پورته شو نو ځان ورته ډیر بی غیرته معلوم شو ځکه چې تربور د ټولو کلیوالو په منځ کې را څملولی و.

وینه یی په جوش راغله، له بډې نه یی تومانچه را وویستله او په خپل تربور یی تشه کړه.

په سبا ورځ تربور خوارکی تورو خاورو او غیرتی لالا د زندان تورو کوټو ته لاړ.

شپې او ورځې تیریدې. د غیرتی لالا کورنۍ د تربورانو له ویرې خپل کور او کلی پریښود او ښار ته یې کډه وکړه.

د ورځو نه یوه ورځ مې غیرتي لالا په زړه وورېده ، نیت مې وکړ یو ځل یې له نیږدې نه وګورم. ځکه له یوې خوا مې کلیوال او له بلې خوا مې یوه ګوته یار هم و. د لیدو لپاره نیغ زندان ته ورغلم

د غیرتي لالا چی په ما سترګې ولګیدې نو زیات خوشحاله شو. دروغبړ نه وروسته یې وویل:

_ اشنا په ډیر ښه وخت کې راغلې ، یوه شیبه دمخه مې د مور له خوا لومړنی لیک را غی داچې زه یې د لوستلو نه عاجز یم نودابه راته ته لولې ، بیا یې جیب ته لاس کړ او د مور لیک یې راته وسپاره.

ما د ځان سره د لیک په لوستلو پیل وکړ چې قیرتي لالا په غوسه وویل:

_ د ځان سره به نه بښیږې ، په زوره زوره یې ووایه چې زه یې هم واورم.

ښه مې ورته وکړه او بیا مې د هغه د مور لیک ورته داسې واوراوه:

_ زما د کلونو بندیوانه زویه !

سلام علیکم ! خدای دې زویه په ستړه راته روغ او جوړ لره. زموږ له خوا نه هیڅ اندیښنه مه کوه، له هغې ورځې چې ته بندي شوی یې په موږ هیڅ تنګسه نه ده راغلې...

زه له سهاره تر ماښامه په ښار کی سوال او ګدایی کوم او چې شپې کور ته راځم نو شکر دی یو څه نغدې پیسې راوړم.

پیغله لور او میرمن دی هم تکړه دی، هغوی دواړه سهار له کوره وځی او د خلکو په کورونو کی خیرنې جامې او یا لوښې موښې مینځې، هغوي هم یو څه راوړی.

د اوړی بده ګرمۍ وه، د ټول وجود نه مې د ویالې د اوبو په څیر دخولو سیلاب روان و. زیات تږی شوم. پنډی ته مې وویل ته ځه او زه درپسی ځان درسوم.

د اوبو خرڅونکی په مخ کې ودریدم او د اوبو ډک ګیلاس مې شونډو ته نږدی کاوه چې ناڅاپه په اوږه باندې کوم چا سخته څپیړه راکړه.

څپیړه نه وه، د ټوپک ګولۍ وه. په ټول وجود مې ورته د سر نه تر پښو پورې اوربل شو. خوچې مخ مې ورواړاوه ، ځان مې غلی ونیوه ، ځکه چې هغه زمونږ د دفتر یو پخوانی همکار و چې اوس په بل ځای کې کارکوي. .سمدلاسه راغاړی وت. لس، پنځلس دقیقی خوېې په ستړی مه شی، خوار مشی تیر شول.

ماغوښتل ورته ووایم چې د اوړو بوجۍ مې پنډی ته ورکړی خو هغه زما خبره په نیمایی کې غوڅه کړه او په خپلو خبرو کې یې داسې را ګیر کړم چې ما هر څومره وسه کوله ځان تري خلاص کړم خو د سرېښو غوندې راپورې کلک نښتی و. بس په یو ساه یې په خبرو راته داسې پیل وکړ:

..... پرون سهار چې له خوبه را پاڅیدم، هډوکو مې ډیر درد کاوه خو چې د وړو مور د شیدو د خوندور چای ډکه چاینکه په مخ کې راته کیښوده او څلور پنځه پیالی مې په مزه مزه ورنه وڅښلی نو د هډوکو درد مې هم ښه شو.

زه په کور کې دوه جوړه بوټان لرم. یو تور او بل نصواری رنګ لری. په دې ورځ مې تور بوټان په پښو کړل. چې له کوره راوتم او بیا ښاری بس ته وختم نو په موټر کې ډیره ټمبه ټیله وه. تور بوټان یې راته له کاره وویستل. چې له ښاري بس نه کوز شوم نو لومړی مې خپل تور بوټان پاک کړل.

په ښار کې می هیڅ کار نه و. ټوله ورځ مې په ښار کې په خوشی ګرځیدو تیره کړه. ماښام چې کورته راغلم نو ښه ستړ ی وم. د وړو مور دې کور اباد

زوی ګوټي دې ښونځی پرېښود ، له بدو سترګو دی ساتلی وي نامې خدای ډیر تکړه دی. اوس په یوه هوټل کی په ګیډه مزدور دی او موږ یې له خوراک، څښاک نه بیغمه یو. خوبیا هم تکړه دی چې شپې کورته راځی نو په هوټل کی د خلکو نه پاتې شوني خواړه ماړه هم له ځان سره راوړی.

نورڅه د لیکلو له پاره نه لرم. که کوم شی ته اړتیا لری ، مونږ ته لیک را ولیږه. ستامهر بانه مور

غیرتی لالا چی د خپلی مور لیک ښه په غور واوریده نو په کړس، کړس یی وخندل ، په خپلو غټو غټو بریتونو یی لاس تیر کړ او بیایی وویل: وا دی وریده اشنا ! د غیرتي سړی ختمه غیرتي وی. غیرت ښه شی دی د بې غیرته سړی قبر په هدیره کې معلوم وي.

د خبرو بوجۍ

زموږ په هیواد کې د حکومتي مامورینو جیب تل سپیره وي خو چې تنخوایې هم په خپل وخت حواله نه شي او د کورنۍ شمیر یې هم زیات وي نو بیا راشه که تو دیږې.

دوه میاشتې په دې نامه چې تخصیص نه دی راغلی زموږ تنخوا ځنډیدلې وه او په کور کې هم د اوړو دومره ګرد نه و چې بیګاه ته مو ترې ډوډۍ پخه کړې وای . په خوارۍ او زارۍ مې د یوه اوبل نه دومره پیسې پور کړې چې بس یوه بوجۍ اوړه پرې واخلم:

په یوه منډه مې د اوړو منډایی ته په دې خاطر ځان ورساوه چې یو څه ارزانه په لاس راشي . د اوړو بوجۍ مې واخیسته پنډی ته مې په لاسی کراچۍ کې با رکړه ، هغه د مخه او زه ورپسې شوم.

وي، زما په زړه خواږه يې پاخه کړي و. په خوند خوند مې وخوړل او
دخوراک نه وروسته سمدلاسه ویده شوم.
څه به دې سر خوږوم چې څنګه ویده شوم په خوب کې مې لیدل ، یو لوی د ښامار غوندی مار زما خواته را روان دی، زه د ویرې نه داسې لړزیدم لکه په ونه کې چې پاڼه دباد سیلۍ خوځوي. یو ناڅاپه ته را پیدا شوې او په مار دې د یو غټ کاڼي ګوذار وکړ.. ستا د ګوذار سره سم مار ځای په ځای مړ شو او زه دې دمار له چیچلو خلاص کړم همدا اوس چې هغه شیبه را په زړه کړم. زړه مې غواړي چې دا ټنډه دې ښکل کړم.
پخواني همکار چې زما د ټنډې ښکلولو ته ځان جوړ اوه، ناڅاپه مې د خپلو اوړو بوجۍ را په زړه شوه. د اوبو ډک ګیلاس مې بیرته کیښود او د لیونی غوندې مې په منډو پیل وکړ.
ټول ښار مې د یو سر نه بل سر ته څو څو ځلې ګز وپل کړ ،هره خوا به مې ترور ترور کتل او دهرچا نه به مې د پنډې د لیدو پوښتنه کوله خو نه د پنډې درک و او نه زما د اوړو د بوجۍ.
په دې توګه مې دخبرو د بوجۍ په پیدا کیدو ، خپله د اوړو بوجۍ له لاسه ورکړه.

۱۳۷۵ ل کال _ جلال اباد

د یارانو یاد

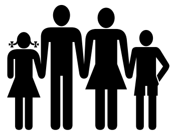

خدای دې لري، یاران مې ډیر وو ، خو په ټولو کې مې یو یار ډیر یادیږي ، هر چیرته چې وي خدای دې ژوندی لري.
نوم یې (**مرچکی**) و، خو په خوږوالي کې د ګوړې نه هم خوږو. ډیر عجیبه سړی و ، تل به یې خوله له خندا ډکه وه، د زغم او حوصلې خویې هیڅ پوښتنه مه کوه، چې لس څپیړې دې وهلی وای، ویلي به یې نه وای چې ستا په مخ څو سترګې دي ؟
.په ټول کلي کې به د هغه د ښه سړیتوب خبرې کیدلې نو ځکه به ځنو کلیوالو ویل:
_ کاشکې د مرچکي نوم شیرین وای او د شیرین نوم مرچکی وای.
(**شیرین**) زمونږ بل یار و ، نوم یې شیرین و ، خو د مرچکی نه هم تریخ و. د یوې خبرې نه، بله چا ورسره نه شوه کولی. په نه خبره به د هر چا سره لاس او ګریوان و. خو ددې ټول تر یخوالي سره بیا هم خلکو ورته 0د شیرین غږ کاوه. ځکه چې نوم یې شیرین و.
نه پوهیږم (**تورګل**) یاربه په کوم وطن وي......؟
ډیر ښایسته سړی و. درنګ له پلوه د سپینې پاغوندې نه هم تک سپین و، خو مور او پلار له دې ویرې چې د نظره نه شي، نوم یې تورګل پرې ایښی و. کلیوالو بیا ګل ورنه شکولی و او ((توری)) به یې ورته وایه.

توری ښه غټ پټ ،هډور او چیناري سړی و ، تل به یې پاکې، ښایسته او نوې جامې اغوستې وې .
په اول ځل به چې څوک ورسره مخامخ شو ، د هغه باډي ، کش پش ، ښایسته، پاکې او سپینې جا مې ولیدې، نو فکر به یې کاوه چې په څلور کنجه دنیا کې به له توري نه هوښیار، پوه او ځیرک سړی نه وي. خو چې کله به یې په خبرو پیل وکړ او یو غر به یې په بل غر وویشت، نو ژربه پوه شوې چې سړی مړی نه دی، بس په سر کې یې د مغزو په ځای بوس پراته دي.
ځینو کلیوالو خو به کله نا کله دا خبره هم کوله:
_کاشکې باډي د تور ګل وای او هوښیاري دښایسته ګل !!!.
(ښایسته ګل) زموږ یو بل یارو. نوم یې ښایسته ګل و ، خو د بدرنګو نه لابدرنګ و.وچ پوچ، تش د څو هډوکو یو اسکلېټ و. پلنه پوزه ، پیړې شونډې، ببرې وروځې، پېړ غوږونه، غټ سر، ټیټه ونه، تک زیړ اوږده غاښونه، بس دا سې یو شی ولکه یوماشوم چې کیني او د خټونه یوه څیره جوړه کړي. خو په پوهه او هوښیارۍ کې دومره وړاندې وچې شل تورګله په یوه ښایسته ګل پسې نه شورسیدای
ددې ټولو بدرنګیو سره سره بیاهم خلکو ورته ښایسته ګل ویل ،ځکه چې نوم یې ښایسته ګل و.
نه پوهیږم زموږ (سخي) یار به مړوي او که ژوندی؟
زموږ په منځ کې هغه ډیر پیسه داراو پیسه دوست و. ښې ډیرې پیسې یې لرلې، خو نه یې پخپله خوړلې او نه یې بل چاته ورکولې.
هغه ورځ مې ښه په یاد ده چې د ګاونډي زوی په منډه راغی اوپه ژړغوني غږ یې ورته وویل::
ـ سخي کا کا ! پلار مې مړ دی، د کفن پیسې نه لرم، که یو څو روپۍ په پور راکړې، ټول عمر به درته دعا ګا نې کوم.

سخي یار چې دا خبره واوریده، نو په ټنده یې دولس بجې شوې اوبیا یې وویل:
ـ پلار دې خدای وبخښه ، خو وراره ما سره د پیسو خزانه نه شته ، ځه ورشه د بل چا نه یې واخله
: له دې ټولو کروړو سره بیا هم خلکو ورته سخي ویلو ، ځکه چې نوم یې سخي و او د انوم وربانديې مور او پلار ایښی و

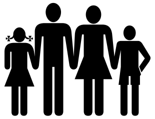

واړه سرونه ، غټ منصبونه !

په لومړۍ ورځ چې نوي ریس د ریاست دفترته راننوت ، د بدرګه کوونکو د لاسونه په پړقا کې د ریاست کارکونکوتو دې مبارکۍ ورکړې د لنډې معرفۍ نه وروسته چې کله ریس په خپله چوکۍ کیناست او د خپل لاس لاندې مامورینو ته یې وکتل ، ناڅاپه د ریاست د چوکۍ نه پورته شو

خپل سریې په دواړو لاسونو کلک ونیوه او په وارخطایې وویل :

ـ ای خلکو ! زما په سترګو څه وشول ، تاسو ټول ولاړکسان ما ته د میږیانو په څیر واړه ښکارۍ .

په دفتر کې ولاړو خلکو یو بل ته حیرانی حیرانی وکتل

د چوپتیا فضا خپره شوه خو د ریاست چپړاسي چې پوره څلوېښت کاله په دې ریاست کې د بیلا بیلو ریسانو سره کار کړی و د چوپتیا فضا داسې ماته کړه :

ـ ریس صیب ! هیڅ اندیښنه مه کوی ، تاسو کومه ناروغي نه لری ځکه دا ریاست ډیر غټ او ستاسو سروړوکی دی .ځکه خو په دې چوکۍ غټ خلک درته واړه ښکاري

طرحه

نیمګړی تاریخ !

. وایی : د هیواد مشهور او وتلي تاریخ پوه ، د هیواد نه لرې د مهاجرت او پردیسۍ په وطن کې د خپلو هیوادوالو د جهاد ، اتلولۍ او میړانې تاریخ لیکه چې نا څاپه سپین ، تور او شنه بیرغونه ورپیدل ، ورسره سم دا نارې هم پورته شوې : ازادی، ازادی، ازادی....

وتلي تاریخ پوه چې دازادی غږ واوریده نو ژر، ژر یې خپلې عینکې په سترګو کړې، ښه ډیر رنګارنګ قلمونه یې د خپل کمیس په مخامخ جیب کې قطار کړل ، یو پنډل سپین کاغذ یې هم د ځان سره واخیست او په بیړه یې کابل ته ځان ورساوه.چې پاتې تاریخ په کابل کې ولیکي .

کابل ته درسیدو سره سم پغمان ته لاړ ، د طاق ظفر نه یې پیل وکړ، د دارلامان ماڼۍ، د تاج بیګ قصر، ملي موزیم، د بابر باغ ، د چهلستون ماڼۍ، د دهمزنګ منار، ملی ګالری، د کابل تاریخی چارچته، د پل خشتی جامع جومات، د ساعت برج، د عیدګاه جومات ، د میوند د شهیدانو څلی، سپاهی ګمنام څلی، د استقلال منار ، د اعیلحضرت نادرشاه مقبره او داسې نورو تاریخی ځایونو په لټه کې شو

خو دا ټول تاریخی ابدات د ازادی د جنګ نه وروسته د ((چوکۍ)) په جنګ) کې له منځه تللی وو.

د هغه لیکلی تاریخ نیمګړی پاتې شو او اوس د پیښور په ښار کې د سرک په غاړه ناست دی کله الوګان، کله ګلپیان او کله ټیپر خرڅوی خو د ټرافیکو د ځورونې او ډبونې نه زیات ګیله من ښکاري.

۱۳۷۵ل کال ـ پیښور

لوړ او ټيت کلتور ؟؟؟

د پنډي (جوالي) پړی په اوږه پروت و
د ښار په لوي واټ کې په دې امید روان و که څوک پرې کوم پنډ ، له یوه
ځایه بل ځای ته یوسي او بیګاه ته د خپلو بچیانو له پاره یوه مړې
ډوډۍ پیدا کړي.
.د تګ په وخت کې یې ناڅاپه د سرک په غاړه د کیلې په پوټکي
سترګې ولګیدې
هغه یې را پورته کړ ، څو قدمه وړاندې لاړ او د خځلو په ډیران یې
واچاوه.
شیبه تیره نه وه چې یو لوکس موټر یې په خوا کې ودریده
د موټر ښیښه خلاصه شوه ، په موټر کې ناست فیشني ځوان د کیلو او
مالټو له پوټکو نه ډکه پلاستیکي کڅوړه یې په پاخه سرک وغورځوله .
پنډي لومړی لوکس موټر ته او بیا یې د سرک په سر هرې خو د کیلو او
مالټو خورو ورو پوټکو ته په حیرانۍ وکتل
خپل سریې و خوځاوه خو پوه نه شوم چې په زړه کې یې څه تیر شول؟

ویره !

په خپل کور کې ویره، د خدای (ج) په کور کې ویره
په کلي کې ویره ، په ښار کې ویره
په غره کې ویره ، په دښته کې ویره
د ژوند هره شیبه ، په هر ځای کې له ویرې او ډار څخه ډکه وه
ځک خو په رڼا ورځ ، د لویې لارې په سر ، دوه تنه یو بل ته په څو متری
کې مخامخ ودریدل. که څه هم دوي یو بل نه پیژندل او لاره هم ښه لویه وه
خو بیا هم یو په بل نه ورتلل ځکه: .
یو له دې ډاریده چې مخاخ کس یې ځان وژونکی(انتحاري) نه وي
بل له دې ډاریده چې مقابل لوری یې (جاسوس) نه وي.
ورځ شپه شوه او د شپې په تیاره کې دواړه یو له بل نه ورک شول.

ډاکټر لابراتوار ته ولیږه
د لابراتوار په نتیجو کې معلومه شوه
د خان زوي د اولاد دزیږون وړتیا نه لري.

زه او ته

هغه ورځ چې زه او ته ، یو بل ته مخامخ شو
ما سلام درکړ، تا هیڅ ځواب را نه کړ
ما درته و خندل ، تا په غوسه راته وکتل.
زه چې د خپل منزل په لور روان شوم...
ډیر خوشاله وم.
ته چې تللې...
له غوسې نه تک سور وې.
ما د خوبنې نه
د شپې ، ښه ارام خوب وکړ
خو تا شپه تر سهاره په ویښه تیر کړه
– پوهیږې ولې ؟
ځکه چې :
ستا په زړه کې (کرکه) اوسي
او زما په زړه کې (مینه) اوسي.

غلطي !

په ژوند کې هر څوک غلطي کوي:
– بزګر لو کاوه ، په غلطۍ کې ورنه خپله ګوته پرې شوه .
– ډاکټر ناروغ ته نسخه ورکړه، په نسخه کې یې غلطي وکړه ناروغ یې مړ شو.
– انجنیر د کور په ډیزاین کې غلطي کړه وه ، کور ونړیده ، ټوله کورنۍ په کې مړه شوه
– ولسمشر سیاست کاوه ، په سیاست کې یې غلطي وکړه ټول ولس او ملت یې تباه شو

میراث

د کلي ډیر شتمن خان و
هرڅه یې ډیر وو خو زوي یې یو و.
تل به له دې ځوریده.. خدای مه کړه که په زوي یې څه وشي
میراث به یې تربورانو ته پاتې شي
له همدې ویرې یې:
په ۱۴ کلنۍ کې خپل زوي ته ښځه وکړه.
چې کال دوه تیر شول د زوي یې اولاد په نصیب نه شو.
په ۱۷ کلنۍ کې یې دویمه ښځه ورته وکړه ، په ۲۰ کلنۍ کې دریمه ښځه،
په ۲۵ کنۍ کې یې څلورمه ښځه ورته وکړه
د زوي یې بیا هم اولاد په برخه نه شو
د څلورو ودونو وروسته ډاکتر ته لاړ